

Válasszuk a hazait!

Törvénytervezet a hazai termékek védelmére

Fotó: Vajda György

Az utóbbi időszakban egyre több vitát váltott ki a közösségi médiában és a különböző csatornákon az élelmiszeripari termékek (kiemelten a zöldségek és a gyümölcsök) minősége és ára. Mint ismeretes, a külföldről behozott és nagyrészt a különböző szupermarketekben forgalmazott termékek jóval olcsóbbak, mint a hazaiak, ugyanakkor némelyiknek a minőségével, eredetével kapcsolatosan is kérdések merültek fel.

A hazai termékekért síkra szállók azt állítják, hogy a nálunk termelt zöldségek, gyümölcsök, a hazai tejtermékek jóval egészségesebbek, mint az importáru, azonban, mivel az unión belül megkülönböztetett, valójában jóval nagyobb támogatásban részesülnek más országbeli gazdák, az ottani termékek olcsóbbak, a hazai termékeket pedig jóval drágábban lehet eladni, ezért maradnak a polcokon, így szükségessé vált valamilyen intézkedés. Tekintettel arra, hogy az EU egységes piacán nem lehet megkülönböztetni a termékeket, a hazaiak védelmét felvállaló szakmai

Vajda György

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Keresztúr nevű települések nemzetközi találkozója

Július 13–16. között nagyszabású rendezvénynek ad otthont Maroskeresztúr, idén ugyanis itt tartják meg a Kárpát-medencei Keresztúr nevű települések 23. találkozóját.

2.

A mezőgazdasági munkálatok idején

A mezőgazdasági idénymunkák alatt bármelyik napszakban lehet találkozni méretes mezőgazdasági járművekkel. Lassan elkezdődik a mezőgazdasági termények betakarítása, ezért a még több baleset elkerülése érdekében a közutakon a járművezetők figyelme-
sebbek és türelmesebbek kellene legyenek

8.

Egyre romlik az új autók minősége

Beigazolódni látszik az az állítás, hogy régebb minden jobb volt, bár az autópiacon esetében azért több tényező árnyalja ezt a kérdést. Az viszont immáron vitán felül áll, hogy számos gyártó járműveinek a minősége évről évre egyre rosszabb. A J. D. Power felmérése szerint az új autók minősége az idei évben is lejtmenetben van a tavalyihoz képest.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezményrel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. július 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Teadélután

Kaáli Nagy Botond

– Tudtál aludni, Mancika?
– Tudott a fene! Megint fáj a hátam, el volt dagadva a lábam, hiába vettem be a gyógyszert, épp elaludtam volna, s megint jött az a kefécske, felébresztett, nem tudtam visszaaludni. Ilonkának is ez volt a baja, a tegnap beszéltek, amikor találkoztunk a bejáratnál, ez a Leóna meg megint valami hagyományt csinált, büzlött tőle az egész lépcsőház, nem tudtam kinyitni az ablakot sem, azt hittem, megnyuvadok. S ráadásul a múlt héten sem aludtam semmit, itt volt ez az átkozott fesztivál, hogy a brant ette volna meg, úgy ment a zene, rezegtek az ablakok még itt nálunk is a hetedik. Mégis mit képzelnek ezek? Milyen emberek járnak ilyen helyekre? Hát nem félnek, hogy megsüketülnek? Hogy megveri őket az Isten? Biztos tele volt részeg drogosokkal, nem is tudom elképzelni, miféle emberek járhatnak ilyen helyekre. Ilyen a mai fiatalság! Bezzeg a mi időnkben nem volt ilyesmi. Pedig mi is szórakoztunk, este, mikor jöttünk visszafelé a szőlőből, énekelünk, viccelődünk. Milyen jó is volt! Miért nem tudnak ezek is így mulatni? Hogy engedik el őket a szülei? Hát nem félnek attól, hogy elzülnek? S akkor milyen lesz a jövő? Egy csomó részeges drogosból fog állni. Így sem akarnak dolgozni, mindegyik csak a kompjutert bújja, nem tudnak azt csinálni, amit én, hogy lehúztam három váltást a konzervgyárban, s utána mentem haza rendet rakni, gyermeket nevelni, mert az uram arra se volt

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS
12., szerda
A Nap kel
5 óra 40 perckor,
lenyugszik
21 óra 14 perckor.
Az év 193. napja,
hátravan 172 nap.

***Isten éltesse!**
Ma **IZABELLA** és **DALMA**,
holnap **JENŐ** napja.
JENŐ: magyar eredetű; a hatodik
magyar honfoglaló törzs neve.

IDŐJÁRÁS
Zivatar előfordulhat
Hőmérséklet:
max. 30 °C
min. 13 °C

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2023. július 11.	
1 EUR	4,9501
1 USD	4,4968
100 HUF	1,3037
1 g ARANY	280,0090

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Megkezdődött a jobbagytelki tábor

Jobbagytelken e héten, július 16-ig zajlik a XXV. maroszáki népzene- és néptánc-tábor. A tábor keretében nyárádminti, mezőkölpényi és nyárádselyei, kibédi és jobbagytelki táncokat oktatnak. Maroszáki népdalokat Káslér Magdától lehet tanulni. A zeneoktatást a péterlaci zenészek vállalták Sinkó András, Soós Csaba, Halmos Attila szakirányításával. A tábor ideje alatt a péterlaci zenészek, a Magos zenekar, a Maros Művészegyüttes zenekara, az Öves, a Pergő banda muzsikál. Gyermekfoglalkozások is vannak Szakács-Mikes Júlia és István vezetésével. A táborban minden este tánc van. A tábor keretében megtekinthető Barabás Attila-Csaba fotókiállítás.

Vasárnap kezdődik a mezőbergenyei alkotótábor

A Maros-mezősegi Művésztelep részeként Mezőbergenyében július 16. és 23. között huszadszor tartanak alkotótábor. A meghívott művészeknek idén is a református egyházközség diakóniai központja ad otthont. A helybeli gyerekeknek hétfőtől péntekig naponta 10 órától tartanak foglalkozásokat. A zárókiállításra július 23-án 12 órakor, az istentisztelet után kerül sor. Az alkotótáborat a Kincásó Egyesület szervezi.

Megnyílik a szovátai Crystal Hotel

Július 14-én, pénteken ünnepélyes keretek között megnyitják a szovátai Crystal szállodát, amelyet a Pro Economica Alapítvány támogatásával sikerült kivitelezni. A négycsillagos szálloda a Rózsák útja 57-59. szám alatt található, építése 2021 júniusában kezdődött, 104 szobás, saját parkolóval rendelkezik. A szálloda helyi és nemzetközi ételleket felsorakoztatató étteremmel, konferenciatermekkel, élmenyfürdővel, wellnessrészlegével, gyógykezelési szolgáltatásaival, fitnesztermével, lobby bárjával várja az igényes kikapcsolódást keresőket, az üzleti konferenciák, képzések és találkozók résztvevőit. Szeptemberben megnyitják a gyógyászati részleget is. Az avatóünnepség 16 órakor kezdődik, megnyitóbeszédet mond Kiss-Parciú Péter, a magyarországi Külgazdasági és Külügyminisztérium helyettes államtitkára és Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke.

Diákberletek a nyári szünidőben

A Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat tájékoztatja a diákokat és egyetemistákat, hogy a vakációban is ingyenesen vehetik igénybe Marosvásárhely közösségi közlekedését, az e célra kibocsátott igazolvány alapján. A berletek a Mihai Eminescu Művelődési Háznál igényelhetők, a Nicolae Griurescu utca 19. szám alatt. Nyitvatartás a nyári szünidőben: minden hétfőn 9–17 óra között. A berletek csak Marosvásárhely területén belül érvényesek, és csak azok a diákok igényelhetik, akik marosvásárhelyi lakcímmel rendelkeznek. Az igazolvány kiváltásához szükséges iratokról bővebb tájékoztatás a <https://www.transportlocal.ro/ingyenes-kozossegi-kozlekedes-diakoknak-honlapon>.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Keresztúr nevű települések nemzetközi találkozója

Maroskeresztúr eddigi legnagyobb rendezvényére készül

Amint azt már az év elején (január 17-i lapszámunkban) jeleztük, július 13–16. között nagyszabású rendezvénynek ad otthont Maroskeresztúr, idén ugyanis itt tartják meg a Kárpát-medencei Keresztúr nevű települések 23. találkozóját.

Nagy Székely Ildikó

Összesen 32 ilyen települést tartanak számon, közülük mintegy húszan szoktak részt venni az évi rendszerességgel megrendezésre kerülő együttléten. Ezúttal a vendéglátókkal együtt 23 település képviseltetik – tudtuk meg Kovács Edittől, Maroskeresztúr polgármesterétől, aki arról is tájékoztatott, hogy a magyarországi vendégek mellett Ukrajnából – a kárpátaljai Tiszakeresztúrról – és a vajdasági Bácskeresztúrról is jön egy kisebb küldöttség. Maros megyét a házigazdák mellett Berekeresztúr és Pókakeresztúr képviseli. Az önkormányzat mintegy 550 vendég fogadására készül a község történetének talán eddigi legnagyobb rendezvényén.

A delegációkat 13-án, csütörtökön este fogadják. 14-én,

pénteken délelőtt 10 órakor emlékkövet állítanak a polgármesteri hivatal épületének közelében, majd a 11 órai ünnepi felvonulás után, délben hivatalosan is megnyitják a rendezvénysorozatot. Ezt követően kulturális műsorral folytatódik a program, a maroskeresztúri Népdalzsoltár együttes lép közönség elé. A közös ebéd után délután 2 órától a Keresztúrok művészeti csoportjai mutatják be előadásait, 5 órakor a Regélők énekegyüttes következik. Az esti programot 7 órakor a Maros Művészegyüttes nyitja meg, a napot retró buli zárja a Party Music zenekarral. 15-én, szombaton délelőtt Marosvásárhely történelmi nevezetességeit látogatják meg a vendégek és a vendéglátók, délután 3 órától a DuDance moderntánc-előadása, 4 órától Kiss Nikolettával társastánc kezdődik. 5 órától Petőfi Activity címmel kvízzjátékra kerül sor. Este 7 órától a Szomszédnéni Produkciós Iroda szórakoztatja az egybegyűlteket, 8 órától a MégEgyKör zenekar lép közönség elé, 21 órától a Titán együttes koncertezik. A Kárpát-medence különböző vidékeiről érkezett küldöttségek 16-án, vasárnap reggeli után indulnak haza. A találkozó eseményeit egy kültéri kivetítőn minden érdeklődő követheti.

Megjelent a Helikon júliusi első lapszáma

Megjelent a kolozsvári Helikon irodalmi folyóirat első júliusi, 2023/13-as lapszáma, benne Ferencz Imre versei és Horváth Benji vezércikke. Interjúttal Vermesser Levente közlő Lövétei Lázár László költővel, aki július kiemelt szerzője a lapban. *Zákeus fügefája* című kötetéről Tamás Dénes és Molnár H. Magor közlő kritikát. Ion Bogdan Lefter *Jegyezzük meg Lövétei Lázár László nevét!* – *Utószó a Feketemunka román kiadásához* című esszéje Szonda Szabolcs fordításában olvasható.

Verset közlő továbbá Lövétei Lázár László, prózát Lovász Krisztina és Varga László Edgár.

Franz Hodjak verseit Szenkovics Enikő fordításában jelennek meg.

A Paviilon 420-ban Ferencz Orsolya és Lázár Kinga versei, valamint Ádám Szilámér és Ocsenás Péter Bence rövidprózái olvashatók. Lázár Kinga verseiről Ferencz-Nagy Zoltán írt vitaindítót a

Bréda Ferenc Irodalmi Kör 22. estjére.

A Ráolvasásban Navarrai Mészáros Márton ír Csehov novellisztikájáról.

A Kinematográfban Papp Attila Zsolt fesztiválnaplója olvasható a 23. TIFF-ről, a Theátrumban Stan Lilla Aliz szinkritikája olvasható Slava Polunin és társulata *Slava Polunin SLAVAS'S SNOWSHOW* című előadásáról.

Fülszöveget Tankó Andrea jegyezi Jász Attila *Hétköznapi királyságok* és Botházi Mária *Fűnyíró a Tündérkertben* című kötetéről. Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás *Duduk és kamanka nincs (de flexaton is ritkán)* című esszéje olvasható. Az Artefaktumban Takáts Fábrián ír a hetvenéves Olajos György kiállításáról, amelynek anyagával a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

Iratkozás a pótérettségire

Jövő héten, július 17-én, hétfőn kezdődik a beiratkozás az augusztusi pótérettségire. A nyári vizsgaidőszakból kimaradt vagy sikertelenül vizsgázott diákok július 24-éig jelezhetik részvételi szándékukat a soron következő megmérettetésre.

A pótérettségi az augusztus 7–11. között zajló szóbeli kompetenciavizsgákkal kezdődik, 16-án román nyelvből

és irodalomból, 17-én a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 18-án a választott tantárgyból, 21-én anyanyelvből írásbeliznek a pótérettségizők. Az ideiglenes eredményeket augusztus 25-én legkésőbb délig közzéteszik, az óváásokat aznap délután 6 óráig lehet benyújtani. A végső vizsgajegyeket augusztus 29-én hozzák nyilvánosságra.

RENDEZVÉNYEK

Lelkinap és búcsú a kolostorban

A maroszentgyörgyi Kis Szent Teréz Kármelben (Tófalvi út 170. sz.) vasárnap, Karmel-hegyi Boldogasszony ünnepén, 11 órától lelkinapot tartanak, melyen részt vesznek Erdély különböző településeiről, továbbá a világban élő karmelita családok képviselői. A lelkinap a 18 órakor kezdődő búcsús szentmisével ér véget, melyet Péter Artur marosvásárhelyi főesperes celebrál. A kolostor egész nap látogatható.

Borgó-kiállítás nyílik Szovátán

Újabb festői világgal ismerkedhetnek meg a fürdőváros művészetkedvelői. A Borgó művésznévén közismertté vált, Munkácsy-díjas magyarországi alkotó Marosvásárhely szülőtte. Pályáját szülővárosában kezdte a nyolcvanas években, 1986-tól él és alkot az anyaországban. Válogatott festményeiből nyíló kiállítása július 16-án, vasárnap 18 órakor kerül közönség elé a Kusztos Endre emlékház galériájában. A tárlat az „Itt járt Hann Feri” címet viseli. Nagy Miklós Kund művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe. A képek augusztus 3-ig lesznek megtekinthetők.

Jótekonysági koncert a gyülekezeti házbán

Fogyatékkal élőknek és családjuknak szervezendő programok támogatására tart jótekonysági koncertet Zalányi János, a Gecse utcai református egyházközség diakónusa július 16-án, vasárnap 20 órától a Gecse utcai Kistéplom gyülekezeti házának nagytermében. A koncerten fellép Zalányi János mellett tanítványa, Berecki Sarolta, meghívottjai, valamint a Fever Gaze együttes.

Mineralia – ásványkiállítás

A Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztálya szervezésében július 13-16. között kerül sor Marosvásárhelyen a nyári Mineralia ásványkiállításra, ahol többek között kvarc, kalcit, pirit, hematit, aventurin, malachit, azurit, achátok, ametiszt, aranyborostyán a Balti-tengerből, coltji-i vörös borostyán, Dominikából származó larimár, afrikai lila tanzanit, ausztráliai fekete opál, csiszolt ásványok, kőzetek, faragott tárgyak és citrineodák lesznek láthatók. A látogatókat csütörtöktől vasárnapig 10-18 óra között várják a néprajzi és népművészeti múzeumba, a Rózsák tere 11. szám alatti Toldalagi-palota belső udvarára.

Szakértők: 1,1 millióra tehető a romániai magyarok valós száma

A Romániában tavaly elvégzett, a 2021 december elsejei állapotokat tükröző népszámlálás végleges, településszintű eredményei alapján 1,1 millióra becsülhető az ország magyar lakosságának száma – állapították meg hétfőn közzétett elemzésükben a romániai magyarok összeírását segítő Nepszamlalas.ro honlap szakértői.

A kolozsvári Közpolitikai Elemző Központ Egyesület által működtetett portál szociológusai abból a feltételezésből indultak ki, hogy egy településen belül a nemzetiségi adattal nem rendelkezők ugyanúgy oszlanak meg, mint az arról nyilatkozók.

A hivatalos eredmények 19 053 815 lakost mutattak ki Romániában, közülük 1 002 151 vallotta magát magyarnak. Csaknem 2,5 millió embernek viszont nem jegyezték fel a nemzetiségét, a szakértők szerint közöttük további 100 ezer magyar található.

Kifejtették: a mintegy 2,5 millió, ismeretlen nemzetiségű személy közül hozzávetőleg 1,5 millióan részlegesen töltötték ki a népszámlálási ívet, ami törénthetett akár akarataik ellenére, az internetes felület hibája miatt is. További

1 millióra tehető azok száma, akik nem éltek az internetes önkéntes lehetőséggel, illetve a számlálóbiztosok sem érték el őket, a rájuk vonatkozó adatokat – nemzetiség nélkül – adminisztratív regiszterekből emeltek át a népszámlálási adatbázisba.

A Nepszamlalas.ro szerint azok száma, akik szándékosan nem vallották meg az etnikumukat, nem volt számottevő a tavalyi népszámláláson sem.

A portál azt is kiemelte, hogy az etnikumok arányát a 2020-ban sürgősségi kormányrendeletben rögzített módszertan szerint hivatalosan csak azok közül számítják, akik nyilatkoztak az etnikumukról. A módszertannak megfelelően a románok aránya 89,33 százalék, a magyaroké 6,05, a romáké 3,44, az ukránoké 0,28, a németeké 0,14. A többi etnikai kisebbség összesített aránya 0,77 százalék.

Ha a nemzetiségi adatok nélkül összeírt lakosok körében is 6,05 százalékos arányt képviselnek a magyarok, akkor 19 millió Romániában akár 1 millió 140 ezres magyar lakosságot lehetne feltételezni. A Nepszamlalas.ro szociológusai azonban számításai során azt is figyelembe vették, hogy a magyarok körében nagy valószínűséggel kisebb volt a nép-

számlálástól való távolmaradás, körükben a részlegesen kitöltött kérdőívvel rendelkezők, avagy az adminisztratív nyilvántartásokból beemelték összesített aránya 9 százalék körüli az országos 13 százalékhoz viszonyítva.

Ez azt jelenti, hogy összességében mintegy 1,1 millió a romániai magyar közösség – vonták le a következtetést.

A Nepszamlalas.ro elemzésére az RMDSZ elnöke közleményben hívta fel a figyelmet. Kelemen Hunor köszönetet mondott a közösség azon tagjainak, akik vállalták magyarságukat, a tájékoztató kampány több ezer résztvevőjének és azoknak is, akik a törvény módosításával – az utóbbi 30 évben először – lehetővé tették a magyar nyelv használatát a kérdőív kitöltése során.

„A népszámlálás eredményei ismeretek, és való igaz, vannak szomorú veszteségeink is. A csüggedés és siránkozás helyett én mégis azt javaslom magunknak, mindannyiunknak, hogy folytassuk az elkezdett munkát a szülőföldünkért. Egy lélekben és szívben erős, nemzeti identitásában rendíthetetlen közösség képes lesz erre: a mi közösségünk márpedig ilyen!” – zárta közleményét az RMDSZ elnöke. (MTI)

Gazdasági kérdésekről és a pártpolitikai együttműködésről vitáztak a spanyol miniszterelnök-jelöltek

A gazdaság helyzete és a pártok közötti politikai együttműködés volt napirenden egyebek mellett a spanyol parlamenti választásokat megelőző egyetlen miniszterelnök-jelölti televíziós vitában, amely kedd hajnalban ért véget.

Az Atresmedia vállalat csatornáin közvetített, közel kétórás műsorban a jelenlegi kormányfő, Pedro Sánchez, a Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE) főtitkára és Alberto Núñez-Feijóo, a legnagyobb ellenzéki erőnek számító konzervatív Néppárt (PP) elnöke vitázott. A folyamatosan egymás szavába vágó politikusokat a műsorvezetők több alkalommal is rendre intették.

A sorsolás alapján elsőként megszólaló Pedro Sánchez felsorolta kormányzati időszakának gazdasági eredményeit, hangsúlyozva, hogy öt év alatt 2 millióval csökkent a munkanélküliség és ki-magasló a foglalkoztatottak száma.

Az ország gazdasági növekedése meghaladja a 4 százalékot, és a nagy európai gazdaságok közül Spanyolország az első, amely 2 százalék alá szorította az inflációt – mondta.

Alberto Núñez-Feijóo kifejtette, hogy a stabil gazdasághoz elengedhetetlen a stabil kormány, és kifogásolta a kabinet többszöri átalakítását a ciklus során.

Vitatta a kormányfő által felsorolt eredményeket, felhívta a figyelmet az adósság növekedésére. Mint mondta, ebben a kormányzati ciklusban 30 százalékkal drágultak az élelmiszerek, az albérléttárak pedig „maximumon” vannak.

Véleménye szerint a korábbi spanyol néppárti kormányok több munkahelyet teremtettek, mint a Sánchez vezette kabinet.

Pedro Sánchez a vita során visszatérően bírálta a Néppártot a politikai paletán tőle jobbra elhelyezkedő VOX párttal kötött együttműködései miatt több tartomány és helyi önkormányzat vezetésében. Szavai szerint a VOX választási programja 25 ponton megy szembe az alkotmánnyal.

Alberto Núñez-Feijóo arról beszélt, hogy a kormányfő nem adhat leckét a paktumokról, mivel ő a baszk és a katalán szeparatistákkal működik együtt. „Őn hazudott a spanyoloknak, mert ke-

gyelmet adott azoknak, akik megsértették az alkotmányt” – jelentette ki, az elítélt, de végül kegyelemben részesített katalán függetlenségi politikusokra utalva.

A PP elnöke a vita során megismételte javaslatát, hogy a két nagy párt állapodjon meg: a választásokon legtöbb szavazatot nyerő pártot engedik kormányt alakítani, vagyis a parlamenti szavazáson nem akadályozzák a miniszterelnök-jelölt megválasztását. A PSOE főtitkára nem adott választ az ajánlatra.

Utóljára 2015-ben rendeztek kétpárti miniszterelnök-jelölti vitát Spanyolországban. A legutóbbi, 2019-es választások előtt a négy legnagyobb parlamenti párt jelöltje szerepelt a vitában.

Spanyolországban július 23-án tartanak előre hozott parlamenti választásokat, amelynek kiírását azzal indokolta a miniszterelnök, hogy a májusi helyhatósági választások az országot koalícióban kormányzó pártok, a PSOE és az Együtt képesek vagyunk (Unidas Podemos) vereséget szenvedtek, elveszítve az irányítást a tartományok és nagyvárosok többségében. (MTI)

Az EU és az Egyesült Államok adatvédelmi keretrendszer fogadott el

Az Európai Bizottság és az Egyesült Államok elfogadta a közös adatvédelmi keretrendszerre vonatkozó megfelelőségi határozatot, amely megállapítja, hogy az új keret alapján Washington megfelelő, az Európai Unióhoz hasonló védelmi szintet biztosít az EU-ból az egyesült államokbeli vállalatoknak továbbított személyes adatok számára – tájékoztattott a brüsszeli testület hétfőn.

Az uniós bizottság közleménye szerint az új megfelelési határozat alapján a személyes adatok biztonságosan áramolhatnak az EU-ból a keretrendszerben részt vevő amerikai vállalatokhoz anélkül, hogy további adatvédelmi biztosítékokat kellene bevezetniük.

Az EU–USA adatvédelmi keret új, kötelező erejű biztosítékokat vezet be az Európai Unió Bírósága által felvetett valamennyi aggály kezelésére, ideértve az Egyesült Államok hírszerző szolgálatai uniós adatokhoz való hozzáféréseinek a

szükséges és arányos mértékre való korlátozását, valamint az adatvédelmi felülvizsgálati bíróság (DPRC) létrehozását. Az új keret lehetővé teszi, hogy ha megállapítást nyer, hogy az adatgyűjtés az új biztosítékok megsértésével történt, elrendeljük az adatok törlését. Az adatokhoz való kormányzati hozzáférés területén az új biztosítékok kiegészítik azokat a kötelezettségeket, amelyeket az EU-ból adatokat importáló egyesült államokbeli vállalatoknak be kell tartaniuk.

Az adatokhoz való hozzáférés a nemzetbiztonság védelméhez szükséges és arányos mértékre korlátozódik – tették hozzá.

Az amerikai vállalatok csatlakozhatnak az EU–USA adatvédelmi keretrendszerhez, ha kötelezettséget vállalnak arra, hogy eleget tesznek számos adatvédelmi kötelezettségnek, például a személyes adatok törlésére vonatkozó követelménynek, ha már nincs rájuk

szükség abból a célból, amelyből azokat gyűjtötték, valamint a védelem folyamatoságának biztosítására, amikor a személyes adatokat harmadik felekkel osztják meg.

Az uniós magánszemélyek jogorvoslattal élhetnek abban az esetben, ha adataikat amerikai vállalatok helytelenül kezelik.

Következő lépésként az EU–USA adatvédelmi keretrendszer működését az Európai Bizottság az európai adatvédelmi hatóságok és az Egyesült Államok illetékes hatóságainak képviselőivel együtt rendszeres felülvizsgálatnak veti alá. Az első felülvizsgálatot a megfelelőségi határozat hatálybalépésétől számított egy éven belül végzik annak ellenőrzésére, hogy az Egyesült Államok teljes mértékben jogrendszerébe ültette-e az összes vonatkozó elemet, és azok hatékonyan működnek-e a gyakorlatban – tájékoztattott közleményében az uniós bizottság. (MTI)

Ország – világ

Nőhetnek a védelmi kiadások

A védelmi ráfordítások növelésének köszönhetően Románia fejlettebb haderővel és egyre jobban képzett katonákkal rendelkezik, és folyamatosak a fejlesztések a katonai bázisokon – jelentette ki Klaus Iohannis államfő kedden. A vilniusi NATO-csúcstalálkozó előtt adott nyilatkozatában Iohannis hangsúlyozta, Románia fejlettebb haderővel és egyre jobban képzett katonákkal rendelkezik, ugyanakkor folyamatosan fejlesztések zajlanak valamennyi, a NATO számára is fontos romániai katonai bázison, korszerűsítik, kiterjesztik ezeket, javítják a felszereltségüket. Mindez úgy vált lehetségessé, hogy egy 2015-ben hozott döntéssel 2016-tól Románia bruttó hazai termékének (GDP) 2 százalékára, 2023-tól pedig 2,5 százalékra növelte a védelmi kiadásait. „Ez így is marad, sőt nőhet is a következő években” – tette hozzá. (Agerpres)

Tüntetni készül az adóhatóság szakszervezete

Tüntetni fognak csütörtökön a pénzügyminisztérium épülete az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) Szolidaritás nevű szakszervezetének tagjai. Azt követelik, hogy az ANAF és a pénzügyi tárca alkalmazottainak bérét évente igazítsák az inflációhoz. Keddi közleményében a szakszervezet emlékeztetett, hogy miközben a nyugdíjakat évente indexálja a kormány, a közalkalmazottak béreinek megállapításakor nem veszik figyelembe az inflációt. Ezért kérik, hogy a jövő év januárjától hatályba lépő új közalkalmazotti bértörvény írja elő a fizetések inflációhoz igazítását is. A szakszervezet leszögezte: olyan új bértörvényt szeretnének, amely szerint a munkájuk társadalmi jelentőségének és összetettségének megfelelően javadalmazzák az ANAF és a pénzügyminisztérium alkalmazottait. (Agerpres)

Teadélután

(Folytatás az 1. oldalról)

képes, csak a kocsmákban térfertget. Nehéz volt, de szép volt és jó volt. Ő is jó ember volt, az Isten áldja, csak akkor ütött meg, amikor megérdemeltem. Ilyet ma már nem kap az ember! Csak a részeg drogosokat, akik itt ivóltették a zajt négy napig a Maros-parton. S a város még asszisztál ehhez! Amikor véget ért a Peninszula vagy Fél-sziget vagy mi, azt mondtam, ha még egyszer lesz itt egy ilyen, visszaköltözök falura! Annyit imádkoztam, hogy egyszer döngöljenek bele abba a mocsokba, azok is részeg drogosok voltak, biztos mind elzúllott az egész, erre pár év múlva kezdődik minden előről más névvel! S ha ők nincsenek, akkor jönnek a hülye motorosok felvonulgatni szombat délben, hogy délután se lehessen tőlük pihenni, idiótá szervdonor az egész! A vásárhelyi napokon megint ivóltott a zene, hát hülyék ezek, a várban és a főtéren szerveznek koncertet, hogy mindenki hallja? És éjjel tűzijátékoznak? Akkorát ugrottam álmomban, hogy levertem a Calmopirint, azóta sem tudom, hol van. S napközben ilyen utcazenészek vagy mik játszanak a belvárosban, hát mit képzelnek ezek, ki a fészkes fene kíváncsi rájuk? A múltkor még sétálni sem tudtam, mert futóverseny volt, képzeld el, a főtéren az is, minden hülye színes pólóban futkorászott fel s alá, úgy lihegtek, esett ki a nyelvük. Mi értelme annak is? A mi időnkben nem kellett fussunk, hogy lefogyjunk, egy nap a mezőn annyi volt, mint ezeknek kéthétnyi szaladgálás. Persze ott is úgy ment a zene, hogy süketültünk meg, a bemondó meg ordított egész nap. De várjál, nincs még vége: a múltkor voltak valami kiállítások. Megnéztem az egyiket, hát komolyan mondom, jobban festek, mint az az ember. Te tudod, láttad a tojásaimat. S hogy mindez ne legyen elég, megint lesznek valami koncertek a várban, s aztán jön a Sokadalom vagy Forगतag vagy mi a franc, na akkor aztán lássad, hogy mi lesz itt megint, akkor sem fogunk aludni egy hétig. Ezek borudvart is szerveznek, képzeld el, direkt züllesztik a népet, ott is tele lesz részeg drogosokkal, én már csak tudom! Hol van itt a kultúra, milyen emberek ezek, hát nem tudnak otthon ülni szépen, megnézni egy filmet, csendesesen vigadni, ahogy mi is mulattunk? Pedig mi is jártunk emberek közé, ettünk halfasírtot a Somin, de nem volt ilyen ordenáré mocsokság, mint ezek a fesztiválok vagy mik! S a csomó gazember újságíró még dicsoíti is, biztos jól lefizették őket, csak úgy ömlik hozzájuk a pénz, amúgy is hazug személtládák, szabadságkörművesek vagy mik az egészen, s az a dolguk, hogy hülyítsenek. Olvastam én is eleget életemben, tudom, amit tudok!

S tudod, mi a legszomorúbb az egészben, Sárika? Hogy ha én is kimennék egy kicsit a városba szórakozni, nincs ahova mennem! Olyan ez a hely, mint Karaháli. Mint az a sivatag. S az emberek is olyanok: semmi sem jó senkinek! És azt tudod, hogy mi a legrosszabb? Hogy egész évben nem történik itt semmi!

Támogatás Ukrajnának

Románia nagy hangsúlyt fektetett a humanitárius és gazdasági segítségnyújtásra

Oroszország ukrajnai inváziójának kezdetétől az Európai Unió (EU) és a NATO tagállamai katonai és humanitárius támogatást nyújtanak az ukránoknak. Az EU történelme során először finanszírozta fegyverek és felszerelések beszerzését és szállítását, emellett politikai, pénzügyi és humanitárius segítséget nyújtott, valamint súlyos szankciókat vezetett be Oroszországgal szemben.

A hivatalos adatok szerint a háború kezdete óta az EU tagállamai és pénzügyi intézményei az Európa együtt kezdeményezés részeként több mint 37,8 milliárd eurót mozgósítottak Ukrajna gazdasági, társadalmi és pénzügyi ellenálló képességének megerősítésére, makroszintű pénzügyi támogatás, költségvetési támogatás, gyorssegély, válságkezelés és humanitárius segítségnyújtás formájában. Ezen túlmenően a katonai segítségnyújtási intézkedések mintegy 15 milliárd eurót összesítettek, amelyből 5,6 milliárd eurót az európai békefenntartási mechanizmus keretében mozgósítottak. Ezzel az Ukrajnának az orosz agresszió kezdetétől nyújtott támogatás teljes összege mintegy 53 milliárd eurót tesz ki. Az Európai Bizottság honlapja szerint az Ukrajnának nyújtott támogatás teljes összege mintegy 70 milliárd euróra tehető, ha ideszámoljuk a befogadó tagállamoknak biztosított forrásokat is, amelyeket az ukrán menekültek ellátására fordítottak.

Szolidaritási folyosók jöttek létre Ukrajna mezőgazdasági exportja, valamint egyéb áruk kivitele és behozatala számára is. Az Európai Bizottság, Csehország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, a Moldovai Köztársaság, Ukrajna, az Európai Beruházási Bank, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és a Világbank-csoport együttesen egymilliárd eurót mozgósított a globális élelmezésbiztonság megerősítésére és az ukrán gazdaság számára létfontosságú erőforrások biztosítására. A Bizottság emellett polgári védelmi logisztikai központokat hozott létre Lengyelországban, Romániában és Szlovákiában, hogy megkönnyítse az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében nyújtott segélyek szétosztását.

A hivatalos romániai adatok szerint 2022. március 18. és 2023. február 24. között 118.493 tartózkodási engedélyt adtak ki az ideiglenes védelemben részesülő ukránok számára. 2023. március 31-én 124.035 ukrán menekült volt az országban. Egy évvel a háború kezdete után közel 3800 menekült gyermek vett részt órahallgatóként az iskolákban és óvodákban, és több mint 6700 ukrán állampolgár talált állást Romániában.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Menekültügyi Főbiztossága (UNCHR) szerint a legtöbb ukrán menekült Németországba (1.069.730), valamint Lengyelországba

(994.775), Csehországba (345.880) és Kanadába (234.542) ment. A legkevesebb ukrán menekült Bosznia-Hercegovinában (175), Máltán (2145), Izlandon (3010) és Albániában (3210) van.

Adományozói kötelezettségvállalások és az EU és a NATO tagállamainak katonai kiadásai

A Kieli Világ gazdasági Intézet adatai szerint a legnagyobb pénzügyi támogatást Ukrajnának az uniós tagállamok és intézmények nyújtották, több mint 35 milliárd eurót, valamint az Amerikai Egyesült Államok, több mint 24 milliárd eurót. A humanitárius segélyek tekintetében is az EU egésze (intézmények és tagországok) és az USA a fő támogató; előbbi több mint 7 milliárd euró, utóbbi több mint 3 milliárd euró értékű humanitárius segítséget nyújtott. A katonai kötelezettségvállalások tekintetében is az EU egésze (több mint 19 milliárd euróval) és az USA (több mint 43 milliárd euróval) a két legnagyobb támogató.

A 2022 februárja és 2023 februárja közötti időszakban a legnagyobb pénzügyi támogatást 2022 novemberében kapta Ukrajna, több mint 18 milliárd euró; a legnagyobb katonai és humanitárius segélyt 2022 decemberében, előbbi 4 milliárd euró, utóbbi 24 milliárd euró értékben. Összességében 2022 áprilisában (több mint 15 milliárd eurót), novemberében (több mint 20 milliárd eurót) és decemberében (több mint 41 milliárd eurót) kapta Ukrajna a legtöbb támogatást a kieli adatok szerint.

Románia katonai kiadásai a 2014-es szintről – amikor azok a GDP 1,3 százalékát tették ki – 2020-ra a GDP 2 százalékára nőttek; a világjárvány éveiben a GDP 1,9 százalékára (2021), majd 1,7 százalékára (2022) csökkentek. 2021-ben Románia lakossága 19.119.880 fő, bruttó hazai terméke pedig 284.087,56 millió dollár volt a Világbank adatai szerint.

2022. február 24-én a védelmi minisztérium bejelentette, hogy az ukrán biztonsági helyzetre való tekintettel a román hadsereg katonai parancsnoki pontokat aktivált, amelyek feladata a helyzet figyelemmel kísérése, valamint a különleges helyzetek esetén bevetendő erők és eszközök koordinálása. A védelmi tárca akkor azt is közölte, hogy az előzetesen kidolgozott intézményközi együttműködési terveknek megfelelően megette az összes szükséges válaszintézkedést, azokat is, amelyek közvetlenül az intézményre hárulnak, és azokat is, amelyekkel a nemzetbiztonsági rendszer más elemeit támogatják.

Az Ukrajnának nyújtott támogatás tekintetében Románia a humanitárius dimenzióra összpontosított, orvosi segítséget nyújtott és egészségügyi célzatú légi evakuálást biztosított más országokba a sérült ukránok számára. A válság kezdete óta Románia hozzájárult a humanitárius segélyek célba éréséhez, a suceavai humanitárius központ

működésbe lépésével pedig tovább bővítette a segítségnyújtási kapacitást. 2022. február 27-én a védelmi minisztérium bejelentette, hogy az alárendeltségébe tartozó 11 kórházat felkészítette a sebesült ukrán katonák ellátására. Ugyanebben az időszakban az ukrán védelmi minisztérium kérésére Románia löszert és lövedékálló felszerelést tartalmazó gyorssegélyt küldött Ukrajnának, ezzel támogatva az Oroszország agressziójának visszaverésére irányuló ukrajnai erőfeszítéseket. A löszert, valamint a 2000 lövedékálló védősíksak és 2000 golyóálló mellény értéke mintegy kétfélmilliárd euró volt.

Románia intézkedett annak érdekében is, hogy megkönnyítse több mint 11 millió tonna ukrajnai gabona tranzitját azokba az országokba, ahol szükség volt rá.

Románia már 2016 óta kéri a NATO katonai jelenlétének a megerősítését a keleti szárnyon, az ország déli részén és a Fekete-tenger térségében. A NATO-tagállamok vezetői 2022. február 24-én jóváhagyták négy új többnemzetiségű harccsoport telepítését Bulgáriába, Romániába, Szlovákiába és Magyarországra a már meglévő négy mellett, amelyek a balti államokban és Lengyelországban vannak.

A nagysinki (Cincu) harccsoport (Battle Group Forward Presence – BGFP) azoknak a többnemzetiségű szövetséges csapatoknak az átminősítésével jött létre, amelyeket a Regálói Erők részeként vezényeltek Romániába. A deveselui rakétapajzsot 2016 májusában helyezték üzembe, és része az Európai szakaszolt adaptív megközelítés (European Phased Adaptive Approach – EPA) elnevezésű programnak, amelynek célja az Európa ellen irányuló bármilyen ballisztikus rakétatámadás elleni védelem.

Az ukrajnai fegyveres konfliktus nyomán 2023 márciusában az Európai Unió 27 tagállama közül 17, valamint Norvégia megállapodott abban, hogy közösen 2 milliárd euró értékben tüzérségi lövedéket vásárolnak Ukrajnának, így segítve Kijevet az Oroszországgal vívott háborúban.

Románia az egyike a védelmi iparban a termelési kapacitások növelésére kijelölt országoknak. „Az Európai Bizottság 11 országban 15 olyan vállalatot jelölt ki, ahol növelni lehetne a termelési kapacitást a védelmi iparban. Románia egyike ezeknek az országoknak” – mondta romániai látogatása alkalmával Thierry Breton belső piacért felelős biztos, hangsúlyozva, hogy a partnerségeket és a közös vállalkozásokat is ösztönzik.

„Románia majdnem négyszeresére növeli fegyvergyártási kapacitását, hogy a NATO-országokba szállíthasson. A Cugiri fegyvergyárban már elindult egy projekt a NATO-szabványok szerinti löszerek gyártó-sorozatának korszerűsítésére. (...) A cugiri, a sadui, a Tohan Zárnești, a ploieni-i és a dra-

gomirești-i üzemekről van szó. E beruházások révén Románia a NATO-tagállamok és más európai országok ellátóközpontjává válik. Olyan gyártókapacitásokat is üzembe helyezünk újra, amelyek megvoltak, de megrendelések hiányában nem használtuk őket. Most a Romarm kutató- és fejlesztőközponttal közösen újra üzembe helyezzük ezeket” – jelentette be a gazdasági miniszter idén február 21-én.

Az ukrajnai háborúban használt fegyverek – haubikok, Leopard 2 és Challenger harckocsik, Marder harcjárművek, Fuchs páncélozott szállító járművek és katonai teherautók – karbantartása érdekében a Rheinmetall német fegyvergyártó megkezdte egy katonai felszerelések karbantartásával foglalkozó logisztikai központ építését Szatmárnémetiben.

Március 21-én a parlament hozzájárult több SHORAD és VSHORAD integrált fegyverrendszer, gyalogsági harcjárművek, 155 mm-es kaliberű önjáró tüzérségi rendszerek, közepes hatótávolságú radarirányítású levegő-levegő rakéták, valamint rövid hatótávolságú infravörös irányítású levegő-levegő rakéták beszerzési programjainak megindításához.

Jóváhagyta a parlament az Aknavadász elnevezésű, több mint 150 millió euró (háa nélkül) összértékű beszerzési programot is. A becslések szerint öt évig tartó program célja az, hogy a román haditengerészet hatékony tengeri aknakereső, osztályozó, azonosító és megsemmisítő/semlegesítő képességekkel rendelkezzen.

A Tengeralttjáró a felszíni és víz alatti fenyegetések ellen elnevezésű beszerzési program becslült értéke kétfélmilliárd euró (háa nélkül), és két Scorpene-osztályú tengeralttjáró beszerzéséből áll. A program becslült időtartama 8 év.

A Rakétahordozó hajók modernizálása elnevezésű beszerzési program becslült értéke 375 millió euró (háa nélkül). A becslések szerint négy évig tartó program célja a román haditengerészet birtokában lévő három Tarantul-osztályú rakétahordozó hajó fő harcászati rendszereinek korszerűsítése és a műveleti képességeinek a jelenlegi technológiai szintre történő fejlesztése, valamint a többi NATO-tagállammal és a saját harci egységekkel való magas fokú interoperabilitásuk biztosítása.

Románia Bayraktar TB2 drónokkal is bővíti arzenálját, a szerződés értéke több mint 300 millió dollárra becsülhető.

Május 18-án a védelmi minisztérium megkapta a parlament jóváhagyását, hogy egy kormányközi megállapodással 54 Abrams tankot vásároljon az Egyesült Államoktól hozzávetőlegesen 1.000.473.000 euróért.

Ugyanakkor április elején a Legfelsőbb Védelmi Tanács jóváhagyta az ötödik generációs F35-ös repülőgépek beszerzését. (Agerpres)

Erről jut eszembe

A hőség nem akadály. Aki teheti, a kis- és nagyvilágot járja. Izzadva, zsörtölődve, bosszankodva, attól függően, kit milyen körülményekkel és természettel áldott meg a Fennvaló, mennyire boldogítanak vagy sújtanak a különféle repülő- és vasúttársaságok. Én májusban, kellemes tavaszi időben voltam hosszabb kiránduláson civilizált nyugati országokban. Szóba is hoztam már egyik-másik jegyzetben, de most visszatérek rá, mert hétfő reggel bementék a rádióban, hogy aznap, július 10-én volt Jean Calvin, a mi Kálvin Jánosunk, a nagy svájci reformátor, keresztyén tudós, a kálvinizmus névadójának a születésnapja. Genfi látogatásunk során lépten-nyomon emlékeztetett rá valami vagy valaki. Svájc e nagy forgalmú városában szobor, dombormű, utcanév, másféle emlékjelek sokasága örökíti meg Kálvin halhatatlan egyéniségét, méltatja életműve egyetemességét. Mind közül a legmonumentálisabb a reformáció emlékműve, más néven a reformátorok emlékfala a központhoz közeli egyetemi parkban, amit talán minden turista a feltétlenül meglátogatandó emlékhelyek közé sorol. Ha protestáns, pláne, ha magyar, aligha van kivétel. Mi a feleséggel Illyés Gyula nagy ívű „vers-

szimfóniáját” frissen olvasva mentünk a találkozásra, az utazócsoport többi része nem magyarként nem volt így felvértezve. Esélyegyenlőség az ilyen? Esetünkben netán pozitív diszkrimináció? A jelek szerint a busz utasai a reformációról sem tudtak túl sokat. Pedig ha ismerik az Illyés-verset, már az elején rájöhettek volna, mit érdemes kérdezni az idegenvezetőtől. „Száznegyvenhárom léptem: ez a hossza/ a szobor-sornak. Hírnök, ki megölt/ milliók végső tisztelgését hozza./ úgy mentem el rajvonalak előtt./ Kálvin, Knox, Farel, Béza! S bika-fővel/ a hadrakelt hit zord hadnagyai, / a Vilmosok! és Coligny és Cromwell!” – ők néztek rám – s a szablys Bocskay!...” És tovább a megrendült költő drámai gondolatmenete a vallás-szabadságról, történelemről, mennyi tartalommal, értelemmel, hittel tölti fel az amúgy valóban hatalmas, egyszerű műemléki látványként is lenyűgöző emlékfalat! Hátha még hozzátesszük azokat a tanulságokat is, amelyekkel azok gazdagodtak, akik Sütő András töprengésre készítő színművét, a Csillag a máglyán-t is látták, olvasták! Az idegenvezetőnk, mellel a Déli-Kárpátokon túlról származó jóindulatú fiatal ember, kellő távolságról kezdte az ismertetőt, csak

így lehet szemmel követni a tíz szoborral kiteljesedett emlékműnek mind a száz méterét. Lelkesen elmondta mindazt, amit erről a nemzetközi útikönyvek rövidített változatai tartalmaznak, itt-ott némi bulváraddal és fűszerezve, alaposabban foglalkozott a fal közepén álló négy, tántoríthatatlannak tűnő, komor, óriás alakkal, majd a látnivalók befogadása szabad préda volt. A Kálvin, Knox, Farel, Béza négyes vonzotta magához az érdeklődőket. A két szárny kevés figyelmet kapott. Elidőzött-e valaki a szablys Bocskainál? Ő talán későn futott, hogy neki csak a széle jutott? Abból is csak a keleti? Hagyjuk a cinizmust! Rendkívüli jelentőségű, hogy Erdély és Magyarország egykori fejedelme és mindaz, amit képvisel felkerült az emlékfalra. Sokfelé utána lehet nézni a Bocskai István szobrához illesztett felirat az 1606. évben kötött bécsi békére utal, amely által a fejedelem a királyi Magyarországon is be akarta vezetni a vallás-szabadságot, amely Erdélyben már fél évszázaddal korábban megvalósult. A dombormű Bocskait a kassai országgyűlésen ábrázolja, amikor a fejedelem előterjeszti a bécsi békekötés pontjait. Mögötte áll kancellárja, Kótay Mihály, a másik oldalán Alvinczy Péter kassai prédikátor. Előtte a mágnások (többnek sze-

repel a neve a domborműn), majd a (szepesi) városok képviselői állnak, az utolsó köztük Thököly, aki szepesi gróf volt. A dombormű két oldalán Bocskai Kassán tett kijelentése szerepel, amely szerint a hit, a lelkiismereti szabadság és a régi törvények értékesebbek a magyar nép számára az aranynál. A magyarországi református egyház egyébként annak idején az emlékmű felállítására adományt küldött; a svájciak adománya után ez volt a legnagyobb. Egy-két utastárs, aki mégis oda vetődött a bal szélre, csodálkozva kérdezte, miért éppen ott fotóztatjuk magunkat. Elmagyaráztuk. És az idegenvezetőnk figyelmét is felhívtam a lehetséges adalékra, amellyel ezután érdemes lenne kiegészítenie genfi ismertetőjét. A körút során különben, ahol lehetett, igyekeztem romániai vonatkozásokat is említeni. Nem vette rossz néven az észrevételt, legalábbis nem mutatta, de lelkesedés sem látszott rajta. Már csak azért is elmennék újra a svájci turnéra, hogy megtudjam, előlép-e az említenők közé a 17. századi „győztes erdélyi fejedelem”. Legyünk optimisták: az emlékmű felső részén latin jelmondat hirdeti: Post tenebras lux. Vagyis sötétség után fény várható. Csak épp azt nem tudja senki, mikorra ütemezték be a hajnalhasadást.

N.M.K.

A háború hozta őket össze

Szentlászlók találkoztak Nyárádszentlászlón

Huszonhetedik alkalommal találkoztak a múlt hét végén a Kárpát-medencei Szentlászló nevű települések. Az idei alkalom házigazdája a Nyárádgálfalvához tartozó Nyárádszentlászló volt.

Gligor Róbert László

A pénteken érkező vendégek meglátogatták a település 14. századi, ma unitárius templomát, emlékeztek Szent László királyra, megtekintették a szomszédban berendezett szövőházat, illetve Német Edit cianotípiával készült alkotásából a parkiaépületben berendezett kiállítását.

Szombaton délelőtt a református templomban került sor ünnepi istentiszteletre, ahol Nagy Norbert Levente lelkipásztor azt hangsúlyozta: Isten élő reménye szül újra mindannyiunkat, mert választott nemzet, Isten népe vagyunk.

Ezt követően a templomkertben

Novák Levente szenátor tolmácsolta Péter Ferenc megyei RMDSZ-elnök üzenetét, amelyben az előljáró üdvözölte azokat, akiket a barátság és az összetartozás eszméje köt össze. A lovagkirályról szólva kiemelte: „Az ő példája tanít minket arra, hogyan építsünk összetartó, erős közösséget, amely a tisztet, segítőkészséget és az összefogás alapvető értékeire épül.”

Ezt követően márványtáblát lepleztek le, amely a szent lovagkirály nevét viselő Kárpát-medencei településeket jelöli meg. Nagy Norbert Levente ároni áldást mondott az ünneplőkre, míg Szilágyi Szilamér unitárius lelkész arra hívta fel a figyelmet, hogy a térkép vonalai nem is léteznek valójában, csupán a szívekben levő szeretet számít igazán. Az ünnepség színfoltja volt a Szent László Társaság (1861) és Rend lovagjainak felvonulása, díszőrsége és bemutakozása, az ünneplőket pedig a helyiek nevében Berei Árpád elszármazott köszöntötte.

Az anyaországban Bakony-szentlászló, Búcsú-szentlászló, Bükk-szentlászló, Jászszentlászló, Mátrászentlászló, Pilisszentlászló, Püspökszentlászló, Pusztaszentlászló, Zalaszentlászló, Vácszentlászló és Baranyaszentlászló viseli a nagy király nevét, Délvidéken az Eszék melletti Szentlászló, illetve a muravidéki Szécsiszentlászló. A települések szövetségének Erdélyből Tordaszentlászló, Nyárádszentlászló, Homoródszentlászló volt eddig a tagja.

Házigazdák másodsorra

Karácsony Károly nyárádgálfalvi polgármester olyan eseménynek nevezte a hétvégét, amelyre büszkék lehetnek, majd felidézte, mekkora örömet jelentett az, amikor 1996-ban Nyárádszentlászlót is felkérték a magyarországi alapítók, hogy legyen tagja a települések szövetségének. Mindez akkor történt, amikor a nyárádmenti falu még nem volt önálló település, hiszen az 1968-as közigazgatási átrendezés

Gálfalva egyik utcájává tette, és csak 2004-ben nyerte vissza falu státusát, egy népszavazás és parlamenti jóváhagyás következtében. A falu 2006-ban volt első alkalommal házigazdája ilyen találkozóknak, de akkor „kudarcot” jelentett számukra, hogy a politika akkor még nem tette lehetővé számukra, hogy felállítsák Szent László szobrát, ezért fából készítették egyet, amely az unitárius templomban állt, majd amikor 2010-ben mégis „igazi szobor” kerülhetett az unitárius templomkert elé, akkor a faszobor a református templomba került át. Talaly Baranyaszentlászló azzal az ötlettel állt elő, hogy minden találkozóhoz az illető településen egy márványtáblát avassanak fel, amely a Szentlászló nevű településeket jelöli meg. Így idén a 16 település között másodikként itt került sor ennek leleplezésére, a helyszínt illetően pedig a két egyházközségnek sikerült közös nevezőre jutnia.

Bővül a szövetség

A Szentlászló nevű települések szövetségének megalakulását a vácszentlászlói Kovács Sándor idézte fel, ehhez pedig 1992-ig kellett visszanyúlnia, amikor a véres és kegyetlen jugoszláv háború idején az Eszék melletti Szentlászló elesett, lakói pedig menekülni kényszerültek. Akkor állapotok meg az azonos nevet viselő települések, hogy erejükhez képest segítik a horvátországi testvéreket. Kezdetben pénzzel, 1998-as hazatérésükkor szerszámokkal segítettek, majd a falu művelődési otthonának rendbe-

tételét vállalták. 1995-ben vetődött fel a gondolat, hogy a millicentenáriumi évében a Szentlászló nevű települések találkozzanak, így került sor 1996-ban Vácszentlászlón arra a rendezvényre, ahol aláírták a Szentlászló Települések Baráti Szövetségének alapító okiratát. Azóta évente találkoznak más-más településen, csak a 2020-as év volt kivétel, amikor a világiárvány ezt nem tette lehetővé. „Ez a települési együttlét öröme óriási érték, vigyázzunk rá” – hívta fel a figyelmet a felszólaló, kifejezve örömét, hogy a fiatalok is bekapcsolódnak, támogatják és vállalják ezt a kezdeményezést, amely talán a legjobban működő Kárpát-medencei önkormányzati szövetség.

Az eddigi 16 település idén meghívta az erdélyi, Maros megyei Kisszentlászlót és Nagy- vagy Oláhszentlászlót is, hogy csatlakozzon ehhez a szövetséghez, így ez a két név is felkerült a hétvégén leplezett márványtáblára. Kérdésünkre Szakács Béla, Küküllőszéplak polgármestere elmondta: örömmel fogadta ezt a felkérést, és büszke arra, hogy a községben két település viseli a szent király nevét. E falvak lakói román anyanyelvűek, nem igazán ismerik Szent László történelmi nagyságát, ezért egyelőre nem képviseltették magukat ezen az ünnepségen, de ő a legközelebbi önkormányzati ülésen be fog számolni a hétvégi eseményről, és buzdítani fogja őket, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez.

Nyárádszentlászlón is leplezték a szent király nevét viselő településeket jelző márványtáblát

Fotó: Iszlai Gyula

Irma nem szerette az osztálykirándulásokat, sem semmilyen csoportban élvezhető programot. A nyári vakációs délutánokat is legszívesebben a házuk udvarán töltötte a hortenziabokrok árnyékában, csigák és titokzatos, apró bogarak társaságában.

– Lány létemre ez enyhén szólva furcsa szokásnak számított. Anyu el is követelt mindent, hogy kizökkentsen ebből az álomvilágból – idézte fel beszélgetőtársam a hajdani szünidők véget nem érő huzavonáját. – A családból egyedül édesapám értett meg, a visszahúzódó, magamba forduló természetemet ugyanis tőle örököltém. De ő a kisebbséget képviselte a mindenáron jót – pontosabban a vélt javamat – akaró anyai nagyszülők, nagynénik és nagybácsik csapatával szemben. Talán a szülem közötti korkülönbségnek is szerepe volt az eltérő életszemléletükben, abban a kirívóan különböző ritmusban, ahogy a mindennapjaikat élték. De ettől függetlenül kétség sem fér hozzá, hogy igazán szerették egymást, és ki is tartottak egymás mellett a végsőkig.

– Hány év volt köztük?
– Majdnem húsz. De valószínű, hogy egyidősökként sem jutottak volna közös nevezőre a világhoz való viszonyulásukat illetően, ez ugyanis inkább temperamentum, mint életkor kérdése, én legalábbis így gondolom. A köztük lévő diszharmóniának azonban megvolt a

maga szépsége, hiszen apukám megnyugtató, csendes jelenléte biztosságot adott anyunak, és megóvta attól, hogy önmaga lángjától kiégjen, édesanyám lobbánékony, dinamikus személyisége pedig újra meg újra felrázta aput, mielőtt teljesen elzárkózott volna a külvilágtól. Egyedül velem kapcsolatban nem tudtak kompromisszumot kötni, édesapám ugyanis örült annak, hogy jól megvagyok a magam kis egyszemélyes univerzumában, anyum viszont folyton barátnőket próbált toborozni körém, és minden nyáron legalább egyszer elcipelt egy szervezett kirándulásra. Apu olyankor „házörzöként” itthon maradt, így édesanyával kettesben vágtunk neki a rám erőltetett kalandoknak.

– Volt olyan kirándulásotok, ami valamiért jobban megmaradt, mint a többi?

– A kilencvenes évek elején Magyarországra utaztunk. Én persze oda sem kíváncsi voltam, pláne, amikor megtudtam, hogy autóbusszal megyünk Budapestig. Nekem már Szovátiáig is nagy kihívás volt kibírni a buszozást, a határig pedig kész tortúrának éreztem minden egyes kilométert. Nem tudom, hányszor kellett miattam megállnia a sofőrnek, de szerencsénkre egy jókedélyű, türelmes emberrel volt

dolgom, aki szemmel láthatóan együttértett velem. Éjszaka érkeztem a vámhoz, jólesett leszállni a járműről, és beszívni a hűvös, idegen levegőt. Akkoriban a határőrök még alaposan átnézték a kintől érkezők csomagjait, de engem egy cseppet sem zavart a várakozás. Érdekes módon, amikor átgurul-

Hullámvasút előtt, után

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

tunk a magyar földre, nem tért vissza a hányingerem, mi több, még az első benzinkútnál vásárolt Milka csokit is be mertem kapni. Talán ez a különös megkönnyebbülés tette számomra annyira emlékezetessé azt a kirándulást, de nem csak ez. A Budapestten éltőt öt nap tele volt gerjesztett élményekkel, de őszintén szólva engem nem nagyon érdekelték a végiglátogatott múzeumok, meg összességében a városnézés. Egyedül a hazautazás előtti napon találtam önmagamra, amikor a csoportunk „kimenőt” kapott. A szabadprogram alatt anyu elvitt az állatkertbe és a vidámparkba, ahol még a hullámvasútra is felült velem. A magasból a mélybe robbogva tapasztaltam meg először, hogy milyen az, amikor egy várat-

lan inger, ahelyett hogy megijesztené, hihetetlenül felszabadít, és arra késztet, hogy újra mg újra át akarjam élni. Édesanyám egymás után hétszer ült fel velem azon a délutánon a hullámvasútra, csak azért, hogy önfelédten boldognak lásson. Számomra az elkövetkező években a magyar főváros ezzel az egyedi érzéssel mosódott össze.

– Sikerült megismételni a későbbiekben ezt az élményt?

– Apukám váratlan megbetegedése miatt a következő évben erre már nem volt lehetőség, pedig anyu hónapokkal azelőtt befizetett egy újabb kétszemélyes pesti üdülésre. Az indulásunk előtti héten édesapam infarktussal került kórházba. Szerencsén túlélte, de anyut annyira megrázta a felismerés, hogy bármikor elveszítheti, hogy többé nem hagyta napokra magára. Nyugodt, elfojtott feszültséggel teli nyarak váltották aztán egymást, ebben az időszakban már senkinek nem volt fontos, hogy mivel töltöm a szabadidőmet. Másodéves egyetemista voltam azon a nyáron, amelyik elvitte aput. Egy kicsit édesanyám is belehalt a veszteségbe, sosem láttam többet olyan energikusnak, felszabadultnak, mint azelőtt. Akkoriban már komoly párkapcsol-

latom volt, és a gázcív letelte után megtartottuk az esküvőt. Négy gyönyörű gyermekkel ajándékoztak meg az égiek, három fiúval és egy kislánnyal. Talán ő, a legkisebbik viszi tovább az apum „csomagját” – meg persze az enyémet –, benne látom azt a nyugalmat, egyedüllet iránti vágyat, ami minket kettőnk jellemzett. Ami engem illet, továbbra sem kíváncsi vagyok „kiutazni” a hétköznapiokból, és most már erre „rendes igazolásom” is van.

– Vagyis?

– Mind a négy gyermekem nagy állatbarát, és a vajszívű páromat meg engem nem volt nehéz meggyőzniük arról, hogy két kanárira, egy tengerimalacra és egy akváriumnyi halra is feltétlenül szükség van a háromszobás tömházlakásunkban. Ezeket a kisállatokat nem lehet nyaralni vinni, mint egy kutyát vagy cicát. Édesanyám már rég nincs abban az állapotban, hogy pesztrálja a házi kedvenceket, én viszont a legnagyobb örömmel vállalom ezt a küldetést már a sokadik vakációban. Kimondhatatlanul szeretem a családomat, de ezekben a júliusi, augusztusi hetekben, amikor elcsendesedik a lakás, és magamra maradok az állatkákkal meg a gondolataimmal, úgy érzem magam, mintha évtizedeket robnék vissza az időbe, a teljes gondtalanság korába. Kicsit olyan ez, mintha egy fordított hullámvasút élménykörüjtára fizetnék be nyárról nyárra.

Az EU szabadkereskedelmi megállapodást írt alá Új-Zélanddal

Az Európai Unió és Új-Zéland szabadkereskedelmi megállapodást írt alá, amelynek eredményeként a kétoldalú kereskedelem egy évtizeden belül várhatóan akár 30 százalékkal, az EU éves exportja akár 4,5 milliárd euróval is növekedhet – közölte az Európai Bizottság vasárnap.

A brüsszeli közlemény szerint a megállapodásnak köszönhetően az Új-Zélandra irányuló uniós beruházások akár 80 százalékkal is növekedhetnek, miközben évente mintegy 140 millió euróval csökken az uniós vállalkozások vámja.

Az EU–Új-Zéland szabadkereskedelmi megállapodás egyebek mellett eltörli az Új-Zélandra irányuló uniós exportra kivetett valamennyi vámtarifát. Az uniós vállalkozások előtt megnyitja az új-zélandi szolgáltatási piac kulcsfontosságú ágazatait, köztük a pénzügyi szolgáltatásokat, a távközlést, a tengeri szállítást és a kézbesítési szolgáltatásokat.

A megállapodás megkülönböztetésmentes bánásmódot biztosít az uniós befektetők számára Új-Zélandon és fordítva. Javítja az uniós vállalkozások hozzáférést az árukra, szolgáltatásokra, építési beruházá-

sokra és építési koncessziókra vonatkozó új-zélandi közbeszerzési szerződések esetében, megkönnyíti az adatáramlást, a digitális kereskedelemre vonatkozó kiszámítható és átlátható szabályokat hoz létre, valamint a fogyasztók számára biztonságos online környezetet biztosít. Csökkenti továbbá a megfélemlési követelmények és eljárások jelentős részét az áruk gyorsabb áramlásának lehetővé tétele érdekében. Közölték: Új-Zéland jelentős kötelezettségvállalásokat tett a szellemi tulajdon-jogok védelme és érvényesítése iránt, az uniós normákkal összhangban.

Az Európai Bizottság kiemelte: a megállapodás hatályba lépését követően az uniós mezőgazdasági termelőknek sokkal jobb lehetőségeik lesznek arra, hogy termékeiket Új-Zélandon értékesítsék. Az első naptól eltörlik a vámokat az olyan kulcsfontosságú uniós exportcikkekre, mint a sertéshús, a bor és a pezsgő, a csokoládé, a cukorkaárak és a kekszek.

A szabadkereskedelmi megállapodás oltalomban részesíti majd az uniós borok és szeszes italok teljes jegyzékét. Emellett Új-Zélandon a 163 legismertebb hagyományos uniós termék részül oltalomban.

A megállapodás figyelembe veszi számos mezőgazdasági termék, köztük a tejtermékek, a marha- és juhhús, a csemegekukorica uniós termelőinek érdekeit. Ezekben az ágazatokban nem lesz kereskedelmi liberalizáció. Ehelyett a megállapodás csak korlátozott mennyiségben, úgynevezett vámkontingensek révén engedélyezi az Új-Zélandról származó nulla vagy alacsonyabb vámtarifás behozatalt.

Az uniós szabadkereskedelmi megállapodások történetében először az EU–Új-Zéland megállapodás külön fejezetet tartalmaz a fenntartható élelmiszerrendszerekről, külön cikket a kereskedelemről és a nemek közötti egyenlőségről, valamint külön rendelkezést a kereskedelem és a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának reformjáról. A megállapodás hatálybalépésekor liberalizálja a környezetvédelmi árukat és szolgáltatásokat is – tették hozzá.

A megállapodást most az Európai Parlamentnek is jóvá kell hagyania, majd az Európai Unió Tanácsának kell elfogadnia a megkötésről szóló határozatot. Miután az EU-ban és Új-Zélandon is lezárult a ratifikációs folyamat, a megállapodás hatályba lép. (MTI)

Szerkeszti: Benedek István

Több bevételt, adóemelés nélkül

Klaus Iohannis kedden kijelentette, hogy meg kell találni a módját a költségvetési bevételek növelésének, de az állampolgárok megterhelése nélkül. A vilniusi NATO-csúcstalálkozó előtti sajtónyilatkozatában az államfő kifejtette: a koalíció vezetői tájékoztatták őt a kormány tervezett bevétel-növelő intézkedéseiről. „Egyes intézkedések jónak tűnnek, másokról még tárgyalni kellene kicsit” – jegyezte meg. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a költségvetési

bevételeket nem szabad az állampolgárok terhére növelni. „Léteznek bizonyos intézkedések, amelyek végrehajtása nem kelti azt a benyomást a romániai átlagpolgárban, hogy otthonról kell pénzt vinnie a költségvetésbe” – magyarázta. Arra a kérdésre, hogy ezek szerint a kormány nem számol a héa növelésével, Iohannis kijelentette: „Meglátjuk, hogy végül milyen intézkedések kerülnek számításba, de a koalíció azt ígerte, hogy nem lesz adóemelés”. (Agerpres)

Törvénytervezet a hazai termékek védelmére

(Folytatás az 1. oldalról)

szervezetek képviselőinek és a szakpolitikusoknak fejtörést okozott az, hogy miként lehet ösztönözni a gazdákat arra, hogy a kialakult helyzet miatt ne adják fel a termesztést, ugyanakkor rávenni a vásárlókat, hogy részesítsék előnyben a hazai termékeket, hiszen ezek megvásárlásával tulajdonképpen elsősorban a hazai gazdákat, az itthoni mezőgazdaságot, a vidékfejlesztést segítik. Létezik ugyan egy EU-jogszabály, amelynek betartásával – hosszú folyamat után – bizonyos termékeket mint helyi eredetűeket védelemben részesíthetnek, és ezáltal ilyen címkével bárhol forgalmazhatóak, de ez földrajzi zónához kötődik. A szakmai, mezőgazdasági szervezetek képviselőivel, szakértőkkel történő hosszas konzultáció után Kolcsár Károly, az RMDSZ Maros megyei képviselője kezdeményezésére – amelyet felkarolt az RMDSZ többi képviselője is – az idei parlamenti időszak végén benyújtották a képviselőházba azt törvénytervezetet, amely bevezeti a „produs autohton” (hazai termék) fogalmat.

– Képviselővé választásom óta foglalkoztat, hogy miként tudnánk segíteni a helyi gazdákat. A tanácskozásokon a gazdák képviselői, több szakértő azzal érvelt, hogy az EU tagállamként Romániában nem lehet olyan törvényt hozni, amellyel megkülönböztetjük a termékeket, nem lehet korlátozni az EU-n belüli szabad kereskedelmet. Ezért kellett alaposabban körüljárni a kérdést, ugyanis az is vitát váltott ki, hogy mit jelent a helyi (autohton): egy adott településhez, kistérséghez, megyéhez vagy az egész országhoz kötött termék? Ezért is tartott olyan sokáig a jogszabálykezdeményezés papírra vetése, mert választ kellett adjunk mindezekre – mondta lapunknak Kolcsár Károly.

A kezdeményezők indoklásában

Kolcsár Károly

Fotó: Nagy Tibor

az szerepel, hogy a törvénytervezettel elsősorban lehetővé teszik, hogy „produs autohton” feliratú címkével lássák el a termelők a kizárólag Romániában termesztett vagy előállított terméket. A láthatósággal pedig arra ösztönözzék a vásárlókat, hogy ezeket válasszák, hiszen ezáltal garantálják a minőséget is. Természetesen biztosítani kell a termék nyomon követhetőségét az ellátási láncban keresztül, hiszen ezáltal hitelesítik a terméket. Ellenkező esetben szigorú bírságra lehet számítani. A törvénytervezet nem mond ellent az EU irányelveinek, ugyanis ezek lehetővé teszik a külön címkézést, a hazaiak megkülönböztetését mind az elsődleges (nyers), mind a feldolgozott, illetve az élelmiszeripari termékekre. A törvénytervezet a következőként határozza meg azokat a termékeket,

amelyeket el lehet majd látni a hazai termék (produs autohton) védjeggyel: növények esetében Romániában termesztették és takarították be, vadon nőtt virágok (gyógynövények, teafüvek) esetében az országból gyűjtött, szárított; hasonlóképpen az állati eredetű élelmiszertermékek esetében az állat itt született, tartott és feldolgozott kell legyen. Ez vonatkozik a vadállatokra is, amelyeket hazai területen kell elejteni és feldolgozni. Külön megkülönböztethetők azok a termékek, amelyeket kizárólag hazai élelmiszeripari egységekben dolgoztak fel, de ezek ízesítői (kivételt képezve azok a fűszerek, amelyeket nem lehet Romániában termesztetni) is hazaiak kell hogy legyenek. Fontos, hogy minden alapanyag és a hozzáadott termék 100%-ban hazai kell hogy legyen.

A forgalmazásbeli kihágásért 5000–20.000, míg a feldolgozásban tapasztalt rendellenességek miatt 5000–30.000 lejre bírságot lehet az Országos Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Hatóság, amelynek a felügyelői ellenőrizhetik azt, hogy a termékek megfelelnek-e az elvárásoknak.

Kolcsár Károly, a törvénytervezet kezdeményezője lapunknak elmondta, hogy megelőlegeznék a bizalmat a termelőknek, előállítóknak, ugyanis egyrészt a gazdák a polgármesteri hivatalok által kibocsátott termelői engedélyek birtokában vihetik piacra termékeiket. Ezzel felcímkézhetik termékeiket a hazai termék védjeggyel, amelynek formáját majd a későbbiekben dolgozzák ki. A bürokráciát kiiktatva a folyamatból, nem kell előzetes ellenőrzésnek, vizsgálatnak alávetni a terméket. Amennyiben kiderül, hogy nem az, megbüntetik a gazdát, és visszavonják a termékét is a piacról. A képviselő azt is elmondta, hogy egy másik vonalon a fogyasztókat kell arra ösztönözni, hogy a hazai terméket vásárolják, hiszen ezáltal a pénz visszakerül a gazdához, aki termékének értékesítésével fejlesztheti gazdaságát. Sajnos vannak olyan helyzetek, amikor a világgpiaci ármachinációk miatt a kisebb gazdák nem tudják eladni a termékeiket. Nemrég ezért tiltakoztak a tejhasznú szarvasmarhát tenyésztők is, akik nem tudták eladni a tejet, mert a felvásárlóknak nem érte meg elszállítani. Így, amennyiben a védjeggyel ellátott terméket veszik meg, elkerülhető az ilyen helyzet. Kiindulva az ilyen és az ehhez hasonló esetekből, Kolcsár Károly képviselő az Országos Audiovizuális Tanácshoz fordult azzal a kéréssel, hogy támogassa egy, a fogyasztókat tudatosan a hazai termékek vásárlására ösztönző nagyszabású kampány elindítását a

közvetítésben. Gyakorlatilag azt kérte, hogy az ingyenes, közérdekű televíziós reklámklipke között jelenjen meg egy rövidebb, amely az egészségvédelemre ösztönzőkhez hasonlóan ezt a tematikát jeleníti meg. A reklámklip elkészítését és szórását más nagyobb mezőgazdasági, szakmai egyesületek is felkarolnák.

– Nem lesz könnyű megváltoztatni a vásárlási ösztönt, ugyanis a szupermarketek is arra a koncepcióra építenek, hogy egy helyen megtalálható minden, jóval olcsóbban, mint mondjuk a zöldségpiacon, megvan minden feltétel ahhoz, hogy kényelmesen (autóval megközelíthető vásárcsarnok, ingyenes parkolóhely, kiegészítő szolgáltatások stb.) nagy mennyiségben beszerezzük a termékeket, és így sokan ezt választják inkább, mint hogy valamelyik napiacról szereznék be az élelmiszert. Sokszor többet is vesznek, mint amennyire szükség van. Nem hiába indult meg világszerte egy kampány az élelmiszer-pazarlás ellen, hiszen a nagyrészt vásárlás ezt is generálja. Ezért lenne jó, ha tudatos megváltoztatnánk a szokásokat. Ez persze nem azt jelenti, hogy ne vásároljunk a szupermarketekből, hiszen egyre több vállalta fel, hogy külön polcon megjeleníti a hazai termékeket. A jogszabály életbe léptetését követően ezeknek a termékeknek is meg kell felelniük a korábban felsorolt feltételeknek, hogy helyi alapanyagból, helyben feldolgozottak kell legyenek, és akkor jogosultak a hazai termék címkére. A vásárlónak pedig tudnia kell, hogy így, a helyi gazdákat segítve, magunknak is jót teszünk, hiszen ezáltal hozzáadott értéket generálunk a hazai mezőgazdászoknak, ez pedig garantálja az itthon maradáást, a vidékfejlesztést, a jólétet, amely mindannyiunk érdeke – hangsúlyozta az RMDSZ képviselője.

BL: A román bajnok is elkezdte a selejtezőt

Több mint nehéz feladat vár a román labdarúgó-bajnok FCV Farulra Európa (és a világ) legrangosabb kupasorozatában: a Bajnokok Ligája (BL) selejtezőjének első fordulójában a Gheorghe Hagi irányította alakulat a Sheriff Tiraspollal méri össze erejét. A párharc első mérkőzését ma este rendezik.

Farczádi Attila

A román bajnok bal lábbal kezdte az új szezont, hiszen elvesztette a Szuperkupa-döntőt, amely idén is a Seps OSK-é, a Románia-kupa nyertesé lett (mint ismert, a székelyföldi alakulat 1-0-ra nyert). Szomorodni azonban nem volt idő, a tengerpartiakra gyorsan túl kellett tenniük magukat a kudarcra, hiszen alig néhány nappal később már a BL-kvalifikációban szükséges helyállniuk. Itt pedig nincs helyük a melléfogásoknak!

Gheorghe Hagi csapatának a feladata azonban több mint bonyolult, tekintve az ellenfél európai kupa-tapasztalatát (még mindig emlékeztet a Real Madrid otthonában elért sikere!). A Sheriff messze a keleti szomszédunk labdarúgásának legjobb csapata, és ez az állítás nem csak mára vagy tegnapra, de az elmúlt húsz évre is igaz. Az 1997-ben alapított klub az elmúlt 24 évben 20 bajnoki címet, 12 kupát és 7 szuperkupát nyert, idézte fel az Eurosport.

Ennek ellenére a dobudzsaiaknak minden esélyük megvan rá, hogy felülkerekedjenek, a rivális ugyanis már nem olyan háttérrel feszül neki a selejtezőnek, mint néhány évvel ezelőtt tette volt – elég arra gondolnunk, hogy a bevethető játékoskeretet nem is töltötték fel egészen, maradtak szabad helyek a kvalifikációs nevezési listájukon.

Fotó: a Farul közösségi oldala.

A továbbjutás nem csak sport-szakmai, de anyagi szempontból is fontos. Ha például az első fordulóban sikerül kiejtenie a Sheriffet, a Farul 300.000 eurós pénzdíjban részesül.

Az újabb kvalifikáció pedig további 400 ezer eurót hozna a tengerparti klub kasszájába, ehhez a Hamrun Spartans és a Maccabi Haifa párharcának győztesét kellene a konstancaiaknak felülmülniük a második selejtezőkörben. Ha pedig a harmadik fordulóból is sikerülne továbbmenniük, akkor további 500.000 euróval gazdagodnának.

A főnyeremény azonban nem ez, hanem a csoportkörbe jutás lenne, hiszen azért már 15,6 millió eurós jutalmat fizet a Bajnokok Ligáját szervező Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA)!

„Célunk a továbbjutás. Tudjuk, hogy ellenfelünknek nagyobb a ta-

pasztalata az európai kupapordon, de reméljük, hogy már a hazai meccsen előnybe kerülünk, jó napot fogunk ki, és gólt is szerzünk. Fociznunk kell!” – mondta Gheorghe Hagi a Szuperkupa-döntős vereség után.

A FCV Farul – Sheriff párharc első mérkőzését ma 20.30 órai kezdettel rendezik a tengerparti Ovidiu (TV: DigiSport 1, Prima Sport 1), a visszavágót pedig egy héttel később, július 18-án, kedden 20 órától kezdik a Moldovai Köztársaságban. Eredetileg Kisinyovban, a Zimbrul-stadionban rendezték volna a második mérkőzést, de a moldávoknak sikerült kieszközölniük az UEFA-nál, hogy a szakadár (és emiatt politikailag és biztonság szempontjából instabilnak tartott) Dnyeszter Menti Köztársaság fővárosában, Tiraspolban, a Sheriff 13 ezer főt meghaladó stadionjában tölthessék be vendéglátói szerepüket.

Félig tele a pohár a magyaroknál, a románoknál inkább üres

Jobb és rosszabb is lehetett volna – így értékelte a magyar női kézilabda-válogatott szövetségi kapitánya a dán, svéd, norvég közös rendezésű olimpiai kvalifikációs világbajnokság múlt heti, csütörtöki sorsolásának eredményét. A románok vezetőedzője szerint nyilvánvalóan nehéz kvartettbe kerültek.

Golovin Vlagyimir az MTVA 40x20 című kézilabda-podcastjében úgy fogalmazott, bár verhetőnek tűnő ellenfeleket kapott a magyar csapat, lehetett volna jobb és rosszabb is a sorsolás. Szerinte az utolsó csoportmérkőzésen dől majd el az első hely. Hozzátette, a magyar szövetség illetékeseivel még nem egyeztetett, de biztosan az lesz a cél, hogy a válogatott elérje az egyik olyan helyet, amely olimpiai selejtezőre jogosít.

A kapitány hangsúlyozta: egyelőre elsősorban a csoportmeccsre kell összpontosítani, de a középdöntő kapcsán megjegyezte, Svédországgal és Horvátországgal is találkoztak a legutóbbi Európa-bajnokságon, és mindkettőtől kikaptak. Könnyíti a dolgukat – ami így sem lesz egyszerű –, hogy ismerik az ellenfeleiket, az afrikai, ázsiai, dél-amerikai csapatokra sokkal nehezebb felkészülni.

„Most még nehéz megmondani, ki milyen formában lesz, például a montenegrói Djurdjina Jaukovic vagy a horvát Camila Micijevic a sérülése után. Mi sem tudjuk magunkról, hiszen mindig vannak kellemetlen meglepetések, de bízunk benne, hogy most nem lesznek” – nyilatkozta.

„Nyilvánvalóan nehéz csoportba kerültünk, két erős európai csapattal azonos kvartettbe – kezdte értékelését a hazai sportági szövetség honlapja szerint Románia edzője, Florentin Pera. – Találkozunk az Európa-bajnoki ezüstérmes Dániával, de Szerbiával is, amelynek ugyancsak nagy tudású játékosai vannak, közülük sokan a hazai MOL-Virágok Ligájában játszanak, úgyhogy jól ismerjük őket. Chile egy feljövőben lévő dél-amerikai csapat, de egyértelmű favoritok leszünk ellenük. Fontos, hogy ne csak továbbjussunk, de pontokat is vigyünk magunkkal a középdöntőbe. Tudjuk, hogy sok román él Dániában, és arra számítunk, hogy ezeken a nagyon fontos mérkőzéseken szurkolnak majd nekünk, mint mindig, amikor idegenben lépünk pályára. Bízom a válogatottban rejlő potenciálban, és minden mérkőzéshez úgy állunk majd hozzá, hogy egyértelműen szeretnénk továbbjutni az olimpiai kvalifikációs tornára.”

A világbajnoki magyar és román csoport összetétele

* B csoport (Helsingborg): MAGYARORSZÁG, Montenegró, Paraguay, Kamerun;

* E csoport (Herning): Dánia, Chile, Szerbia, ROMÁNIA.

Szalai Attila az Union Berlinhez igazol: 15 millió euró a vételár?

Megszületett a megállapodás az Union Berlin és a Fenerbahce között, ennek értelmében Szalai Attila a Bundesligában folytatja a pályafutását az NSO értesülése szerint.

A török sportsajtó már szombaton arról cikkezett, hogy a berlini együttes hivatalosan is tárgyalásokba kezdett a magyar válogatott védő játékosát illetően – az ntvspor.net a lehetséges transzfer kapcsán arról számolt be, hogy a

német klub már ajánlatot is tett a Fenerbahcénak Szalai Attiláért: a portál „több mint 10 millió eurót” emlegetett, hozzátéve, hogy a 25 esztendő védő jelezte csapatának, a Bundesligába szerezte igazolni.

A németek úgy tudják, az Union Berlin első körben 12 millió eurót ajánlott Szalaiért, ám ezt egy gyors elutasítás után 14-re növelte – a Fener állítólag 15 milliót akart kapni egyik húzóemberéért, ezt pedig minden bizonnyal végül ki is fizeti a német klub, ezt valószínűsíti

legalábbis, hogy az NSO szerint vasárnapra már megszületett a megállapodás.

Sőt, a lap szerint olyannyira felgyorsultak az események, hogy Szalai már alá is írt a Bundesliga 2022–2023-as idényében negyedik, ezzel biztosan Bajnokok Ligájerésztvevő Unionhoz, így immár biztos, hogy a magyar válogatott oszlopos tagja a folytatásban a Schäfer András is soraiban tudó Berlin játékosa lesz.

Szalai Attila 2021 októberében a

ciprusi Apollón Limassoltól igazolta a török csapathoz, amelynek szeiben nagyszerűen teljesített az elmúlt két szezonban, összesen 117

tétmérkőzésen lépett pályára, a hátvéd a Fenerbahcével az előző szezonban Török Kupát nyert, idézte fel az M4 Sport.

Salzburgi évek után visszatér Fehérvárra az U19-es magyar válogatott csatára

Az RB Salzburg utánpótlásában eltöltött évek után az osztrák másodvonalbeli tapasztalattal rendelkező Berki Marcell aláírt az FC Fehérvárhoz.

A 19 esztendő, korosztályos válogatott labdarúgó, aki 2018-ban a Vidiből igazolt Salzburgba, 2+1 éves szerződést kötött nevelőklubjával.

Berki pályára lépett az ifjúsági Bajnokok Ligája döntőjében is, az elmúlt két szezonban az osztrák Bundesliga másodosztályában az FC Liefering felnőttcsapatában is szerepelt. Márciusban pályára lépett az Európa-bajnokságról lemaradó U19-es válogatott mindhárom mérkőzésén az elitkörben.

„Fiatal, székesfehérvári kötődésű, Vidi-nevelésű játékoskal sikerült megerősítenünk a támadószekciónkat. Marci több poszton is bevethető futballista, örülök, hogy sikerült őt Salzburgból hazahoznunk. Ő is és a családja is lát fantáziát abban a projektben, amelyet felvázoltam nekik, bízom benne, hogy sikerül ezt tartalommal is megtölteni” – idézi a fehérvári honlap Juhász Roland sportigazgató szavait.

Berki Marcell arról beszélt, számára az a legfontosabb, hogy minél több játékerőre kapjon, és bízik benne, hogy erre meg is lesz a lehetőség.

Szoboszlai Dominik

első edzésén a Liverpoolnál

Kedden dél körül megérkezett a Liverpool edzésére Szoboszlai Dominik. A magyar válogatott csapatkapitányának a klubváltás július 2-ai bejelentése óta először edzett az angol sztár csapatnál, jelentette az M4 Sport.

A Liverpool július 19-én a Karlsruhe, 24-én pedig a szintén Bundesliga II-es Greuther Fürth ellen játszik felkészülési mérkőzést Németországban, majd Szingapúrban a Premier League-ből kiesett Leicester lesz az ellenfél. Augusztus 2-án a Bayern Münchennel játszik Jürgen Klopp csapata, 7-én pedig a Bundesliga-újjonc Darmstadtal.

Szalai Attila (j) és a litván Rokas Lekiatas a labdarúgó-Európa-bajnoki selejtező G csoportjában játszott Magyarország – Litvánia mérkőzésen a Puskás Arénában 2023. június 20-án. Fotó: MTI/Hegedűs Róbert.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Menyétfélékre vadásztak engedély nélkül

Vadorzókat vettek őrizetbe

A marosvásárhelyi rendőrök július 8-án őrizetbe vettek két Szeben megyei férfit, akiket Bergenyé környékén elkövetett orrvadászattal gyanúsítanak.

Pálosy Piroska

Július 7-én 23.30 óra körül a Maros megyei Harcó vadászterületének gondnoka értesítette a rendőrséget, hogy Bergenyé külterületén egy gyanús járművet és két vadászkutyaét észleltek.

A bejelentés alapján a rendőrök a különleges akciócsoporttal együtt a helyszínre siettek, ahol azonosítottak egy fehér furgont, egy 41 és egy 38 éves férfit, akiknél egy vadászdárdára volt, és hat kutya kísérte őket.

A rendőrségi ellenőrzések során kiderült, hogy az érintettek a jogszabályi rendelkezéseket megszegve jogosulatlanul, vadászati engedély és engedélyezett eszközök nélkül vadásztak borzra. Bár ez nem a védett fajok családjába tartozik, augusztus 1. és március 31. között vadászható, a vadászati engedély és a törvény által előírt eszközök – fegyver vagy engedélyezett csapda – kötelezőek.

Borz. Illusztráció.

Július 8-án a két férfit 24 órára őrizetbe vették és előzetes letartóztatásba, vizsgálati fogságba helyezték. A rendőrség lefoglalta a vadászterületre vonatkozó jogszabály szerint az illető személy a törvény alapján kiadott egyéni vagy kollektív vadászati engedély birtokában lenne. Tilos a vadászat hurokkal, agarakkal vagy agarkeverékekkel. A szigorúan védett fajok vadászatát tiltja a törvény. Többek között tilos a hód vadászata, a bírság 6.000 euró, a jávorszarvasért 20.000 eurót, egy farkas kilövéséért 1.000 eurót, a hiúzért 2.000 eurót, míg egy medve elpusztításáért 40.000 eurós kártérítést ír elő a 2006-os vadászati törvény második melléklete.

A vadászati bűncselekménynek minősül, és 6 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbírsággal büntetendő. Orvvadászatnak minősül a vadászati engedéllyel nem rendelkező személyek általi vadászat, a vadászati engedélyben leírt feltételek be nem tartása, illetve a vadászat megkísérlése anélkül, hogy az érintett vadászterületre vonatkozó jogszabály szerint az illető személy a törvény alapján kiadott egyéni vagy kollektív vadászati engedély birtokában lenne. Tilos a vadászat hurokkal, agarakkal vagy agarkeverékekkel. A szigorúan védett fajok vadászatát tiltja a törvény. Többek között tilos a hód vadászata, a bírság 6.000 euró, a jávorszarvasért 20.000 eurót, egy farkas kilövéséért 1.000 eurót, a hiúzért 2.000 eurót, míg egy medve elpusztításáért 40.000 eurós kártérítést ír elő a 2006-os vadászati törvény második melléklete.

szati engedélyben leírt feltételek be nem tartása, illetve a vadászat megkísérlése anélkül, hogy az érintett vadászterületre vonatkozó jogszabály szerint az illető személy a törvény alapján kiadott egyéni vagy kollektív vadászati engedély birtokában lenne. Tilos a vadászat hurokkal, agarakkal vagy agarkeverékekkel. A szigorúan védett fajok vadászatát tiltja a törvény. Többek között tilos a hód vadászata, a bírság 6.000 euró, a jávorszarvasért 20.000 eurót, egy farkas kilövéséért 1.000 eurót, a hiúzért 2.000 eurót, míg egy medve elpusztításáért 40.000 eurós kártérítést ír elő a 2006-os vadászati törvény második melléklete.

Megkezdődött a beiratkozás

Általános asszisztensképzés Dicsőszentmártonban

A marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem portfólió alapján felvételt szervez Dicsőszentmártonban a 2023/2024-es tanévre a George Emil Palade egyetem keretében.

A hároméves általános orvosi asszisztens szakirányon állami költségvetésből 112 helyet hirdettek meg négy posztliceális osztállyal. Jelentkezni online lehet július 23-ig. A jelentkezők felvétele a középiskolában elért eredmények figyelembevételével, dosszié alapján történik, felvételi vizsga és alkalmassági tesztek nélkül. A jelentkezőket az általános felvételi átlaguk szerinti csökkenő sorrendben rangsorolják.

Az érettségi bizonyítvánnyal rendelkező jelentkezők esetében a fel-

vételi átlag 70%-a a négy-öt éves középiskolai tanulmányok átlagából, 30%-a az érettségi vizsga átlagából tevődik össze, adott esetben a kiválasztási kritérium során a középiskolai oktatás matematikai átlagát is figyelembe veszik.

Ha a helyeket nem töltik be érettségi bizonyítvánnyal rendelkező jelentkezők, akkor érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkező jelentkezőket vesznek fel, a felvételi átlag a középfokú oktatás évfolyamainak átlagából áll, és a felvételi kritérium adott esetben a középiskolában a matematika tantárgyból elért átlag lesz. Az érettségi oklevéllel nem rendelkezők a hároméves posztliceális képzés alatt meg kell szerezzék az érettségi oklevelet is. Bővebb felvilágosítással az egyetem <https://adminfo.umfst.ro> honlapján szolgálnak. (pálosy)

Fotó: Nagy Tibor

A mezőgazdasági munkálatok idején

Lassú munkagépek a közutakon

A mezőgazdasági idénymunkák alatt bármelyik napszakban lehet találkozni méretes mezőgazdasági járművekkel. Lassan elkezdődik a mezőgazdasági termények betakarítása, ezért a még több baleset elkerülése érdekében a közutakon a járművezetők figyelmesebbek és türelmesebbek kellene legyenek. A mezőgazdasági munkagépek vezetőinek nehéz dolguk van a közúton, mert a gépekkel gyakran a teljes úttestet elfoglalják. A szemből érkező vagy az előző járművekkel való találkozásakor elsősorban a mezőgazdasági munkagép vezetőjének kell mindent megtennie a saját és a mások biztonsága érdekében.

Szer Pálosy Piroska

A komótosan haladó gépek mögötti sorokban azonban sokszor türelmetlen sofőrök adják értésére a kombájn vagy a traktor vezetőjének, hogy sietnek, illetve mások életét veszélyeztetve kezdenek előzésbe.

A rendőrség a balesetek megelőzése érdekében hasznos tanácsokkal látja el a közúti forgalomban részt vevőket. A lassan haladó mezőgazdasági gépek mögött feltorlódhat a

forgalom, ennek ellenére az autósok, motorosok csak akkor kezdjenek előzésbe, ha a manőver biztonságos befejezéséhez szükséges útszakasz jól belátható – hangsúlyozzák a közlekedésbiztonsági szakértők. A nagy méretű mezőgazdasági gépeket fokozott óvatossággal és csökkentett sebességgel érdemes megközelíteni. A mellettük való elhaladás, előzés is jóval veszélyesebb, nagyobb odafigyelést és türelmet igényel még jó látási körülmények között is. A mezőgazda-

sági járművek előzésénél nagyobb oldaltávolságot célszerű tartani.

A vezetők felelőssége

A mezőgazdasági gépek vezetői mindent meg kell tenniük a saját és mások biztonsága érdekében, akár szemből érkezik, akár őt előzi meg egy jármű, de mindenik fél részéről fontos a kölcsönös türelem és elővigyázatosság. A mezőgazdasági munkagépek vezetői bizonyos szabályokat be kell tartani a közúti közlekedésben. A 2002. évi 195-ös számú sürgősségi kormányrendelet értelmében az illető járműkategóriára érvényes hajtási jogosítvánnyal kell rendelkezniük. A fényvisszaverő mellény használata kötelező a járművezető számára minden esetben, amikor egy 3,5 tonnánál nagyobb teherbírású mezőgazdasági géppel a közúton halad. Éjszaka tilos az úttest mellett traktort vagy utánfutót parkolni. A mezőgazdasági gépek és utánfutók csak homologált

fényszórókkal közlekedhetnek, tilos az engedélyezettől eltérő színű és erősségű vagy más figyelmeztető jelzést szerelni rájuk. Gyorsforgalmi úton nem közlekedhetnek, és csak akkor hajthatnak fel a közútra, ha azt közúti jelzőtábla nem tiltja (vagy ha jelzőtábla tiltja ugyan, de a mezőgazdasági munkaterület másként nem közelíthető meg); ha a jármű érvényes hatósági engedéllyel, kötelező felelősségbiztosítással rendelkezik, és a fényszórók, a fék-, valamint a jelzőberendezések megfelelően működnek. A gumiabroncsokra tapadt sarat és egyéb szennyeződések a közútra történő felhajtás előtt, valamint az úttestre általuk felhordott szennyeződések le kell takarítani, a terményt pedig letakarva kell szállítani.

Illusztráció. Fotó: Nagy Tibor, archív

A 2,5 méter megengedett szélességet meghaladó jármű közlekedésének előírt követelményeit be kell tartani. Ha egy mezőgazdasági vagy erdészeti betakarítógép meghibásodott fékrendszerrel, kormányművel, hiányos fény- és hangszórókkal vagy anélkül közlekedik, az kihágásnak számít, vezetőjét megbírságozzák. De akkor is, ha a megengedettnél nagyobb arányú szennyezőanyag-koncentrációt tartalmaz a kipufogógáz, vagy túl nagy zajt okoz a mezőgazdasági gép. A jármű tulajdonosa vagy vezetője köteles hatósági igazolást kérni a rendőrségtől minden olyan esetben, ha a jármű megsérült, de annak nem közúti baleset volt az oka.

A megengedett szélességi méretet meghaladó járműszerelvénymenet közben kötelező a figyelmeztető jelzést adó berendezés (sárga villogó) használata oly módon, hogy a sárga villogó fény a szembejövő és a követő forgalom számára egyaránt jól látható legyen. A járművezető, mielőtt az útra felhajtana, köteles tájékozódni az útvonal forgalmi rendjéről és az esetleges forgalomkorlátozásokról, és köteles úgy haladni, hogy a közúton minél kevesebb helyet foglaljon el.

Amennyiben a jármű vezetője az út vonalvezetése, aktuális forgalomnagysága és az általa vezetett jármű sajátosságai miatt úgy ítéli meg, hogy közlekedése az átlagosnál nagyobb baleseti kockázattal jár, a közúton történő mozgását köteles járműkísérettel is biztosítani. A járműkíséretet oly módon kell ellátni, hogy az a veszélyes, be nem látható, kanyargós útszakaszon „előfutó”, a normál, egyenes útvonal vezetésű szakaszokon kísérő járműként közlekedjen.

A járműnek az úttest menetirány szerinti jobb oldalán úgy kell közlekednie, hogy mellette legalább 3 méter szélességben az útburkolat szabadon maradjon a mögöttes és a szembejövő forgalom zavartalan elhaladása érdekében. Amennyiben a 3 méteres távolság nem tartható be, a mezőgazdasági gép vezetője félreállással kell biztosítsa a forgalom zavartalan haladását. A június 16-ától érvénybe lépett 2023. évi 168-as számú törvény értelmében minden közúton kötelező a járműveknek – beleértve a mezőgazdasági gépeket, traktorokat, erdőgazdálkodási gépeket – nappal is tompított fényszórót vagy nappali menetfényt használni. A törvény megszegéséért két büntetőpont jár.

Fotó: ISU, archív

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Egyre romlik az új autók minősége

Beigazolódni látszik az az állítás, hogy régebb minden jobb volt, bár az autópiacon esetében azért több tényező árnyalja ezt a kérdést. Az viszont immáron vitán felül áll, hogy számos gyártó járműveinek a minősége évről évre egyre rosszabb. A J. D. Power felmérése szerint az új autók minősége az idei évben is lejtmenetben van a tavalyihoz képest.

A piackutató cég azzal magyarázza a jelenléteket, hogy az autókban egyre több és bonyolultabb technológia kap helyet, amellyel együtt növekszik a lehetséges problémák száma is, továbbá szintén a magyarázatok között szerepel, hogy mostanra már folyamatosá váltak a fejlesztések minden területen, így a legegyszerűbbnek tűnő részleteknél is jelentkezhetnek hibák, ilyen például az elektromos autók kilincsenek meghibásodása.

A J. D. Power elemzése szerint az idén rekordmagas, a múlt évinél is több a járműprobléma, amikor erőteljes gondokat okozott az ellátási láncok elakadása és a távmunka. A felmérés értelmében 100 autón összesen 192 probléma oszlik el, ez az arány természetesen a nagy átlagot mutatja, vannak olyan márkák, amelyek ennél jobban és olyanok is, amelyek ennél sokkal rosszabbul teljesítettek. Azonban mérvadó az, hogy tavaly ez a szám 180 volt, 2021-ben pedig „csak” 162. A 2023-as felmérést 93.380 olyan személy töltötte ki, aki az idei modellévben vásárolt új autót. Összesen 33 márkára tér ki az elemzés.

Tizenkét autógyártó esetében minőségi javulás figyelhető meg, ezek a Dodge, a Ram, az Alfa Romeo, a Porsche, a Maserati, a Jaguar, a Subaru, a Jeep, a Mitsubishi, az Audi, a Chrysler és a Volvo. A felmérés értelmében a leginkább problémamentes márká a Dodge, mivel 100 autójára 140 hiba jut, második helyen végzett a Ram – ami nem mellesleg a Dodge almárkájá – 141 hibával, a harmadik helyen az Alfa Romeo szerepel 143 meghibásodással.

Ha a sor másik végét, vagyis a meghibásodásra legnagyobb arányban hajlamos márkákat nézzük, akkor a Polestaré az „aranyérem” 313 hibával, öt követi a Tesla 257-tel, míg a bronzérmes legrosszabb a Volvo lett. Talán ez a legmeglepőbb, hiszen a márká mindig a biztonságról és egyben a megbízhatóságról volt híres, de annak ellenére is bekerült a legrosszabbak közé, hogy az idei évben javulást

tudott elérni. Nyilván magyarázza ezen márkák rossz teljesítményét, hogy mindegyik tele van pakolva digitális megoldásokkal, amelyek esetében egyáltalán nem ritka a hibás működés. A Tesláról például már évek óta lehet hallani azt, hogy a kilincsek télen nemes egyszerűséggel befagynak, nem hajlandók kijönni a helyükről, így elég körülményes az autóra való bejutás. A Volvo és a Polestar pedig rokon márká, mindketten a kínai Geelyhez tartoznak, amelyek szintén híve a szoftveres megoldásoknak. Nem kizárt, hogy éppen a tulajdonosváltás és a látványos, de fejetlen fejlesztések vezettek oda, hogy az egykori svéd márká mostanra – ilyen értelemben – a legrosszabbak között foglal helyet.

További érdekesség, hogy a legjobban javuló márká a Maserati lett, amely egy év alatt 73-mal tudta csökkenteni az átlagos hibák előfordulási számát, így „mindössze” 182 probléma jut 100 autóra a tavalyi 255-tel szemben. De szintén jelentős javulást ért el a Stellantis is, ami annak is köszönhető, hogy sok jármű változatlan maradt az előző modellévekhez képest, így volt idejük javítani a hibákat, amelyekből főként az audio- és a biztonsági rendszerek terén volt számottevően sok.

Vannak nagy vesztesei is az idei modellévnek, például a Ford Motor Company alá tartozó Lincoln. Egy év alatt ez a márká szenvedte el a legnagyobb minőségi visszaesést, ugyanis 100 járműre 208 probléma jut, ami 41-gyel több, mint 2022-ben. De nyolc helyet esett vissza a Toyota is az előző évhez

Dodge Challenger – a Dodge esetében fordul elő a legkevesebb meghibásodás. Illusztráció. Forrás: cars.usnews.com

Polestar 2 – a meghibásodásra leginkább esélyes márká a Polestar. Illusztráció

Forrás: Polestar

képeket, így a 22. helyre került. Ezen visszaesés azzal magyarázható, hogy a közelmúltban bevezettek egy új hangrendszert, ami a cég több modelljében is jelen van, ennek a meghibásodásait még nem tudták teljességgel kijavítani, mondván, még küszködnek a „gyermekbetegségekkel”.

A J. D. Power munkatársai ugyanakkor nemcsak a márkák szerint mérték fel a helyzetet. Felmérésükben azt is megvizsgálták, hogy a járművek mely rendszereivel van a legtöbb probléma. Ezalatt értendő például a hangrendszer, a biztonsági rendszer, a kényelmi elektronikák vagy akár az önzvezetés. Ennek értelmében a legnagyobb hátralépés a vezeték nélküli telefontöltőknél volt, de a listán ott vannak az ajtókilinc és a vezetéstámogatott elektronikák is. Utóbbiak csoportjában a vásárlók főként a sáveghagyásra és ütközésre figyelmeztető rendszereket emelték ki.

A felmérés legnagyobb érdekessége talán az, hogy a villanyautók esetében több a 100 autóra jutó meghibásodás, mint a belső égésű

motorral szerelt járműveknél. Ha a számokat nézzük, akkor az elektromos autókra 260, míg a belső égésű motorral szereltre 181 probléma jut.

A J. D. Power vezérigazgatója szerint az egyes esetekben drasztikus minőségromlás megfékezése érdekében a gyártóknak oda kellene figyelniük arra, hogy miben áll a funkciók valós használata, illetve biztosítani kellene azt is, hogy azok ügyfélbarátok legyenek.

A felmérés nagy tanulsága nem az, hogy régebb minden jobb volt, hanem sokkal inkább az, hogy ne legyenek előítéleteink. Sokan azon az állásponton vannak, hogy az olasz autók rossz, pedig látszik, hogy egyrészt az Alfa Romeo a legjobbak között van, másrészt a szintén olasz Maserati a legjobban javuló márká. Az előítéleteknek viszont ott a másik oldala is, amikor elfogultak vagyunk egy márkával kapcsolatban, holott annak is lehetnek súlyos hibái, legalábbis a számokat tekintve ebbe a kategóriába került be a Volvo. A felmérés arra nem tér ki, hogy milyen hibákról van szó, illetve mekkora részét végzi el garanciálisan a gyártó. Gyanítható, hogy nagy részük miatt nem kell a zsebébe nyúljon a tulajdonos.

Mégis a legnagyobb érdekesség az, hogy az elektromos autók több hibával rendelkeznek, mint a belső égésű motorral szerelt. Annak ellenére alakult ki ez a helyzet, hogy egy villanyautóban jóval kevesebb alkatrész kap helyet. Ebből két dolog is következik: egyrészt nem állja meg a helyét az a mondás, hogy régebb minden jobb volt, mert bár valóban kevesebb alkatrész volt az autókban, a meghibásodások száma semmiképpen nem mondható alacsonynak, másrészt ez az arány utal arra is, hogy a hibák főként az elektronikában és a kényelmi, szoftveres funkciókban keresendők.

A Mercedes is számos elektromos autót kell visszahívjon

Bár nem került fel a J. D. Power listájára sem a legjobbak, sem a legrosszabbak közé, a Mercedes-Benznek is vannak komoly problémái, és éppen a villanyautóival. Az Egyesült Államokban egyszerre két visszahívási kampányt is kell folytatassanak, amelyek több ezer autót érintenek.

Az egyik probléma az, hogy az elektromos hajtáslánc egyik pillanatról a másikra, mindenféle előjel vagy figyelmeztetés nélkül kikapcsolhat. Ebben az esetben nem működik sem a fék, sem a kormányzservó, így ez kimondottan balesetveszélyes tud lenni. Szerencsére eddig senkivel nem fordult elő ebből kifolyólag baleset. A hiba néhány másodperc vagy akár másodperc törtrésze alatt helyreáll, és akkor egyszerre több figyelmeztető üzenet is megjelenik a műszeregységen, csak hogy akkor már késő lehet.

Ez a jelenség 5051 darab EQS 450 sze-

dánt, 2736 darab EQS 580 SUV-t és 492 darab EQS AMG-t érint, továbbá egy-egy EQS 580 szedánt és EQE AMG-t.

A másik hibát szintén nem szabad félvállról venni, ugyanis ez az elektronikus menetstabilizátort (ESP) érinti. Bizonyos körülmények között az ESP-t felügyelő rendszer tévesen állapíthat meg hibákat, ami befolyásolja az ABS, az ASR és az EBD rendszerek működését. Továbbá ezekben az esetekben a sebességmérő is nullát mutat, annak ellenére, hogy az autó mozgásban van. Ez a hiba összesen 7558 autót érint, amelyek közül 4285 EQS 450, 2522 EQS 580, 751 darab pedig S580e, illetve Maybach S580 és S680 (plug-in hibrid).

A hibákban az a közös, hogy a hivatalos közlemény értelmében egy-egy szoftverfrissítéssel lehet orvosolni őket. Ezeket a frissítéseket hivatalos márkakereskedésekben lehet elvégezni, előzetes időpontfoglalást követően.

Mercedes-Benz EQS szedán – a leginkább ezt a modellt érinti az egyesült államokbeli visszahívás

Forrás: motor.com

Az EB ellehetetleníti az akvakultúrát Carmen Avram mentő megoldást javasolt

Az Európai Bizottság megfojtja az európai akvakultúrát, ha arra kényszeríti azokat, akik évente több mint 100 tonna halat tenyésztnek, hogy jelentsék ezeket az ipari kibocsátási portálon – nyilatkozta július 7-én Brüsszelben Carmen Avram EP-képviselő.

Mózes Edith

A javaslatot elhibáztak nevezte, tekintettel arra, hogy az akvakultúrának vannak olyan alágazatai – például a kagylótenyésztés –, amelyek nemcsak hogy nem bocsátanak ki káros gázokat, de azokat elnyelik a levegőből és a vízi környezet számára fontos tápanyaggá alakítják. Ezenkívül helytelenítette, hogy az akvakultúrából származó kibocsátásokat az EB egy szintre helyezi például a bányászatból származó kibocsátásokkal, és ugyanazokat a jelentési követelményeket veti ki rájuk.

Sőt, tette hozzá, tekintettel arra, hogy az akvakultúrában gyakran kis- és középvállalkozásokról van szó, egy ilyen intézkedés szükségtelenül megnehezítené tevékenységüket, és egy egész ágazatot

megbélyegezne, téves üzenetet küldve a fogyasztóknak.

„Az akvakultúra bevonása ebbe a portálba technikai hiba. Az akvakultúrában a kagylók termelésénél rögzítik a kibocsátásokat. Ezért a kagylótermelőknek semmi okuk jelenteni a kibocsátásokat, hiszen azok nem is léteznek. Ezenkívül a 100 tonnát meghaladó éves mennyiséget termelőkre vonatkozó bejelentési kötelezettség bevezetése még a legkisebb romániai egységre is bürokratikus nyomást jelentene, tekintettel arra, hogy a kagylók nehezek, és ez néhány hónapon belül elérné a küszöbértéket” – mondta Carmen Avram.

Az Európai Bizottság által kért intézkedés elbátortalanítaná az ak-

vakultúra-termelőket, akiknek fenntartásaik vannak az e területen történő beruházással szemben, és ha csökken a termelés, az Európai Unió importfüggővé válik.

Carmen Avram európai parlamenti képviselő 54 román és külföldi EP-képviselő által közösen írt módosító indítványt kezdeményezett, amelyről a július 10. és 13. közötti strasbourgi plenáris ülésen szavaztak.

Az akvakultúra stratégiai fontosságú ágazat mind élelmiszer-biztonsági és termékminőségi szempontból, mind pedig a zöldmegállapodás révén Románia és a többi tagállam által vállalt környezetvédelmi célkitűzések teljesítése szempontjából.

Az emelkedő árak és az infláció, a nemzetközi helyzet, a bevándorlás és az éghajlatváltozás okozzák a legnagyobb aggodalmat

Az európaiak számára az emelkedő árak és az infláció, a nemzetközi helyzet, a bevándorlás és az éghajlatváltozás okozzák a legnagyobb aggodalmat – derül ki az Európai Bizottság által hétfőn közzétett Eurobarométer-felmérésből.

A felmérés szerint az európaiak 27 százaléka gondolja úgy, hogy az emelkedő árak, az infláció és növekvő megélhetési költségek az EU előtt álló legfontosabb kihívások. Aggodalomra ad okot továbbá a nemzetközi helyzet (25 százalék), majd a bevándorlás (24 százalék) és az éghajlatváltozás (22 százalék).

Az energiaellátással kapcsolatos aggodalmak 7 százalékponttal 12 százalékra csökkentek. Tízből nyolc uniós állampolgár gondolja úgy, hogy az EU-nak jelentős beruházásokat kellene eszközölnie a megújuló energiákba, például a szél- és napenergiába (85 százalék), és hogy az épületek, a közlekedés és az áruk energiahatékonyságának növelése csökkenti az EU-n kívüli energia-termelőktől való függőséget (82 százalék). A megkérdezettek 80 százaléka véli úgy, hogy az uniós tagállamoknak közösen kellene vásárolniuk az energiát más országoktól, hogy jobb árat érjenek el.

A válaszadók 81 százaléka egyetért azzal, hogy az olaj- és gázimport csökkentése és a megújuló energiába való beruházás fontos az általános biztonság szempontjából, 82 százaléuk pedig úgy véli, hogy az EU-nak a lehető leg-

hamarabb csökkentenie kell az orosz energiaforrásoktól való függőségét.

Az európaiak 88 százaléka támogatja az ukrajnai háború által sújtottaknak nyújtott humanitárius támogatást, 86 százaléuk pedig egyetért a háború elől menekülők befogadásával. 75 százaléuk helyesli az Ukrajnának nyújtott pénzügyi hozzájárulást, 72 százaléuk pedig támogatja az orosz kormány, vállalatok és magánszemélyek elleni gazdasági szankciókat.

Emellett 66 százalék azoknak az aránya, akik egyetértenek azzal, hogy az orosz állami tulajdonú médiát, például a Szputnyikot és a Russia Today-t be kell tiltani az EU-ban, és 64 százalék támogatja az Ukrajnának szánt katonai felszerelések beszerzésének és szállításának finanszírozását.

Összességében a válaszadók 56 százaléka elégedett az Ukrajna elleni orosz invázióra adott uniós válasszal, 54 százaléuk pedig nemzeti kormányuk válaszával.

Az európai védelem erősítését az európaiak 77 százaléka támogatja, és 80 százalék azok aránya, akik úgy vélik, hogy fokozni kell az uniós szintű védelmi együttműködést. 77 százalék véli úgy, hogy jobban össze kellene hangolni a tagállamoknak a katonai felszerelések beszerzését, 69 százalék szeretné, ha az EU megerősítené katonai felszerelések gyártási kapacitását, 66 százalék szerint pedig általánosságban kellene több pénzt költeni védelemre az EU-ban.

A válaszadók 45 százaléka szerint az európai gazdaság helyzete

jó, némileg felülmúlva az azt rossznak vélők arányát (44 százalék). A megkérdezettek 40 százaléka saját országa gazdasági helyzetét tartja jónak, 58 százaléuk pedig rossznak.

Az európaiak 55 százaléka gondolja úgy, hogy a 800 milliárd euró értékű uniós helyreállítási terv, a Next Generation EU hatékony intézkedés lehet a jelenlegi gazdasági kihívások kezelésére.

Az euróövezetben a közös valuta támogatottsága 78 százalékos, az EU egészét tekintve valamivel alacsonyabb, 71 százalékos.

Az EU általános megítélését tekintve: az európai lakosság 47 százaléka bízik az EU-ban, míg 32 százaléka inkább a nemzeti kormányokban. 45 százalék azok aránya, akik általában nem bíznak az Európai Unióban. Az uniós polgárok 45 százalékanak pozitív, 18 százalékanak negatív és 37 százalékanak semleges képe van az EU-ról. A pozitív megítélés minden tagállamban felülmúlja a negatívakat – olvasható a felmérésben.

Az uniós válaszadók 63 százaléka optimista, 34 százalék pedig pesszimista az EU jövőjét illetően.

Az európaiak 77 százaléka egyetért azzal, hogy az EU-nak partnerségeket kell kiépítenie az EU-n kívüli országokkal a fenntartható infrastruktúrába való beruházás, valamint az emberek és országok összekapcsolása érdekében. Emellett 69 százaléuk véli úgy, hogy az EU elegendő hatalommal és eszközzel rendelkezik ahhoz, hogy megvédje gazdasági érdekeit globális szinten. (MTI)

MCC: Még több fiatal vehet részt ingyenes tehetség-gondozó képzésben

Csaknem 200 fiatal adta be jelentkezését a Mathias Corvinius Collegium (MCC) ingyenes tehetséggondozó képzésére.

Az MCC hétfőn közölte az MTI-vel, hogy az egyetemi programjukra még mindig pályázhatnak a középiskolai tanulmányaikat most befejező diákok.

Azt írták, hogy „a Kárpát-medence legjelentősebb” tehetséggondozó intézménye hat képzési központban – Budapest, Debrecen, Győr, Miskolc, Szeged, Pécs – várja azokat a fiatalokat, akik egy „szakmailag kiváló, motiváló és összetartó közösséghez” szeretnének csatlakozni.

Felhívták a figyelmet arra, hogy az MCC fővárosi központjában induló juniorképzésre július 30-ig, míg a regionális központokban indulókra augusztus 10-ig adhatják be jelentkezésüket a leendő hallgatók.

Megjegyezték: az MCC ingyenes egyetemi programja Európában is egyedülálló, a magyarországi hagyományos felsőoktatást kiegészítő, kiscsoportos, személyre szabott, több tudományágat felölelő képzést biztosít.

„Az MCC célja, hogy a fiatalok oktatása ne anyagi helyzetüktől, hanem kizárólag képességeiktől és motiváltságuktól függjön”, valamint hogy a tehetséges magyar hallgatók külföldi tanulmányaik során elmélyített tudásukat idehaza, az országért és szűkebb környezetükért, felelősségteljesen kamatoztathassák – írták.

A hallgatókat neves magyar és külföldi vendégoktatók és előadók fejlesztik. Tavaly 300 nemzetközileg is jelentős külföldi oktató, kutató fordult meg az MCC-ben, közülük mintegy 40-en töltöttek itt hosszabb időt, és kapcsolódtak be a diákok képzésébe.

Az MCC Budapest Lectures nevű előadás-sorozata keretében olyan szakmai nagyságokkal lehet találkozni Budapesten és a regionális központokban, mint például Jeffrey Sachs, Mark Khater, James Orr, Kei Hakata, David Starkey, Kevin Roberts vagy Adrian Vermeule – sorolták.

Kitértek arra is, hogy az MCC megteremtí a lehetőséget a diákjainak karrierútjuk tudatos építésére, kapcsolataik bővítésére.

Az MCC egyetemi programjára az elmúlt időszakban egyre többen jelentkeztek, az idei képzési évet csaknem 500 emberrel indította el az intézmény. A program képzési Kárpát-medence-szerte már 24 helyszínen érhetőek el, jelenleg több mint 7 ezer diák tanul ebben a formában. Céljuk, hogy a következő években 35 képzési helyszínen 10 ezer hallgató vegyen részt az MCC programjaiban – emelték ki.

Tavaly mintegy 300 MCC-s diáknak nyílt lehetősége arra, hogy a világ legjobb egyetemén tanuljon, illetve külföldi tanulmányúton vegyen részt.

Az MCC egy a Kárpát-medence határain átívelő nemzetközi tudásközpontként hozott létre, amelybe beletartozik egy brüsszeli képzési központ, az együttműködés az ESMT Berlinnel, Németország legmagasabb rangsorolt üzleti fókuszú iskolájával, valamint a többségi tulajdonszerzés a bécsi Modul Egyetemen.

Az intézmény azon hallgatók jelentkezését várja, akik első egyetemi évüket a 2023/2024-es tanév őszi félévében a budapesti, debreceni, győri, miskolci, szegedi és pécsi egyetemek nappali tagozatos hallgatóiként kívánják megkezdeni.

A képzések a felvételt nyert tanulók számára térítésmentesek – áll a közleményben. (MTI)

Július 31-ig lehet pályázni

Nyilas Misi- ösztöndíjpályázat

A hátrányos helyzetű diákok továbbtanulását támogató kiírásra pályázókat és támogatók felajánlását várják július 31-ig. A kiírásra olyan szülők/gyámok pályázhatnak, akiknek igazolhatóan jó képességű gyermeke a 2022/2023-as iskolai évben magyar nyelven tanult 6., 7., 8., 9. vagy 10. osztályban a romániai magyar közoktatásban (beleértve a szakliceumi oktatást és a szakoktatást is), és teljesíti a feltételeket.

– A család anyagi helyzete megnehezíti a gyermek továbbtanulását, mivel az egy családtagra eső reális jövedelem nem haladja meg a havi nettó 1.200 lejt.

– A szülő vállalja, hogy támogatás esetén legalább érettségiig (szakoktatásban tanulmányai befejezéséig) tőle telhetően biztosítja

gyermeke továbbtanulását a romániai magyar közoktatásban.

– Csak olyan tanulók szülei pályázhatnak, akiknek gyermeke a 2022/2023-as tanév végén legalább 8,50-es általánost ért el.

Bővebb információk az egyesület tevékenységéről a nyilasmisi.ro honlapon olvashatók. A 2023/2024-es támogatási év pályázatait 2023. július 31-ig várják az egyesület postacímére: 400095 Cluj-Napoca, str. Iuliu Maniu 2/3 jud. Cluj, vagy a nyilas_misi@yahoo.com e-mail-címre.

A pályázati csomag az egyesület www.nyilasmisi.ro honlapjáról is letölthető. A pályázattal kapcsolatban további információk 10–16 óra között kérhetők a 0787-200-690-es telefonszámon vagy a nyilas_misi@yahoo.com e-mail-címen – tájékoztatott Dénes Ida programszervező. (szer)

Harminc újonnan azonosított áldozatot temettek el Srebrenicában

A srebrenicai népiirtás harminc, közelmúltban azonosított áldozatát temették el a Srebrenicához tartozó Potocari temetőjében kedden, a népiirtás 28. évfordulóján.

Denis Becirovic, a háromtagú boszniai államelnökség bosnyák tagja közölte: csak az emlékezéssel lehet legyőzni a népiirtás tagadását, ezért soha nem szabad leállni az igazság terjesztésével. „A választás egyszerű: vagy az emlékezés kultúrája, vagy a bűnök megismétlése” – húzta alá.

Mint mondta, nem lenne szabad megengedni, hogy egyesek sőt szórjanak az áldozatok családjainak sebeire, hanem büntetni kellene azokat, akik tagadják a népiirtást. Felhívta a figyelmet arra, hogy ma Boszniában vannak olyan politikusok, akik veszélyeztetik az alkotmányos rendet, sértegetik az áldozatokat és dicsőítik a bűnösöket. Ezek ellen egységesen kell felépni – tette hozzá.

A megemlékezésen Christian Schmidt, a nemzetközi közösség főképviseleje kiemelte: egyrészt azon kell dolgozni, hogy a népiirtás túlélői érezzék, megvédik őket, másrészt pedig az elkövetőket, valamint a népiirtás tagadóit és a háborús bűnös dicsőítőit az igazságszolgáltatás elé kell állítani. A nemzetközi főképvisele emlékeztetett arra, hogy a népiirtás tagadásáért még senkit nem állítottak bíróság elé, ezért a boszniai ügyészséget felszólította, hatékonyabban lépjen fel az ilyen ügyekben.

Graciela Gatti Santana a helyszínen emlékeztetett arra, hogy a hágai Nemzetközi Törvényszék egyértelműen népiirtásnak minősítette és a modern kori történelem

legsötétebb pillanatának nevezte a történeteket. Az ENSZ nemzetközi törvényszéki mechanizmusának (MICT) elnöke is arra hívta fel a figyelmet, hogy a volt Jugoszlávia területén folyamatosan nő a népiirtás tagadóinak és a háborús bűnösök dicsőítőinek a száma, ahogyan a történelmi revizionizmus gondolata is.

A kelet-boszniai Srebrenica a boszniai háború idején az ENSZ védelme alatt állt. A boszniai szerb csapatok 1995. július 11-én elfoglalták a várost, és a holland ENSZ-békefenntartók tétlensége mellett mintegy nyolcezer muzulmán férfit és fiút elhurcoltak, akiket a következő napokban brutálisan lemészároltak. A vérengzést a hágai Nemzetközi Törvényszék több vádlott elleni ítéletében népiirtásnak minősítette, a történeteket a második világháború óta Európában elkövetett legszörnyűbb mészárlásnak tartják. A hivatalos szerb álláspont szerint szörnyű bűncselekményeket követtek el Srebrenicában, de azokat nem lehet népiirtásnak minősíteni.

A keddi megemlékezésen az a több mint háromezer ember is ott volt, aki részt vett az idején srebrenicai békemenetben. A békemenet szombatán indult el a bosznia-hercegovinai Tuzla melletti Nezuk faluból. A résztvevők 110 kilométert tettek meg három nap alatt, ellentétes irányban azt az útvonalat járták végig, amelyen a srebrenicai muszlimok 1995-ben a tömegmészárlás elől menekültek.

A boszniai háborúban 1992 és 1995 között mintegy 35 ezer ember tűnt el, közülük mintegy 7600-at máig keresnek. A legtöbbüknek Srebrenica környékén veszett nyoma.

Ezúttal harminc újonnan azonosított áldozatot temettek el, és ezzel 6752-re nőtt az emlékhelyen eltemetett áldozatok száma. Potocari faluban, az emlékművön olvasható listán 8372 áldozat szerepel azzal a megjegyzéssel, hogy ez még nem végleges adat.

Kutatócsoportok még mindig dolgoznak az áldozatok holttesteinek felkutatásán, munkájukat azonban nehezíti, hogy az elkövetők a háború után sok esetben kiásták és más helyre szállították a tetemeket, hogy elrejtsek a bizonyítékokat. A maradványokat a legtöbb esetben csak DNS-vizsgálattal lehetett azonosítani. A kutatómunka eredményeként minden évben újabb azonosított áldozatokat helyeznek örök nyugalomra.

Szerbia 2008-ban és 2011-ben fogta el és adta ki a hágai Nemzetközi Törvényszéknek a srebrenicai mészárlás fő felelősének tekintett, háborús bűnökkel vádolt Radovan Karadzic volt boszniai szerb elnököt, és a Balkán mészárosának is nevezett Ratko Mladicot. Mindkettőjük életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte a bírói testület.

A Nemzetközi Törvényszék, valamint a nemzeti bíróságok eddig több mint ötven embert ítéltek el összesen több mint 700 év börtönbüntetésre, négy embert életfogytig tartó szabadságvesztésre népiirtásért, emberiség elleni bűncselekményekért, valamint a srebrenicai bosnyákok elleni más bűncselekményekért. A Srebrenicában történtekért a legtöbb ítéletet a boszniai bíróságok mondták ki, de Hágában, Szerbiában és Horvátországban is születtek ítéletek a srebrenicai mészárlás ügyében. (MTI)

Az AQUASERV RT. szászrégeni fiókegysége

tájékoztattja a fogyasztókat, hogy beütemezett munkálatok miatt **július 13-án 8–16 óra között** (hózzávetőleges időpont) szünetel az ivóvízszolgáltatás Szászrégenben, a Radnótfáji utca 56–98. szám alatt és a Gesztenye utcában.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a szolgáltatás helyreállítását követően, a vezetékbeli kimosódó lerakódás miatt a vízcseppekől zavaros víz fog folyni. Azt tanácsoljuk, hogy ezt a vizet, ameddig kitisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézésüket kérjük a kellemetlenségért. Köszönjük megértésüket.

AQUASERV RT., Szászrégen

MAROSVÁSÁRHELYI VARRÓDA VARRÓNÓKET alkalmaz lineáris és szurfilálógépekre.

A varrógépek ismerete és alapfokú varrási tapasztalat szükséges, a munkát betanítjuk.

Havi 3150 lej nettó bérezést biztosítunk, és az egyéni hozzáállás alapján különböző pénzjutalmakat.

Bővebb infó: 0749-521-125.

(67361)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

LAKÁSFELÚJÍTÁST, új tető, filagória, nyári lak készítését, szigetelést, meszelést, cserépforgatást, beltéri-kültéri munkákat vállalunk. Tel. 0749-646-099. (19998)

KŐMŰVESMUNKÁT, festést, fürdőszoba-felújítást vállalok. Tel. 0773-998-090. (20130)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Lőrinc. (20038-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ács munkát, terasz készítést, garázs felújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (20114-I)

VÁLLALUNK bármilyen munkát A-tól Z-ig. Tel. 0742-344-119, Sós Árpád. (20116-I)

VÁLLALJUK bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (20113-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapu hegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952. Balázs. (20071)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20071)

VÁLLALUNK bármilyen tetőkészítést és kisebb javítást. Tel. 0758-598-133, István. (20115)

VÁLLALUNK fűnyírást, fakivágást. Tel. 0770-621-920. (20081)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó

BELL EDIT
(volt Lázár)

2023. július 7-én, 68 évesen megszünt élni.

Drága halottunk temetése 2023. július 14-én 15 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temető felső ravatalozójából.

A virrasztás 2023. július 13-án 19 órakor lesz a Vili temetkezési központban (marosszentgyörgyi új temető).

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (20164-I)

Megszüntetik a járvány idején a gyógyszerek esetében bevezetett rendkívüli szabályozási rugalmasságot

Az Európai Unió fokozatosan megszünteti a koronavírus-világjárvány idején a gyógyszerekre és az oltóanyagokra vonatkozóan bevezetett rendkívüli szabályozási rugalmasságot – közölte az Európai Gyógyszerügynökség (EMA).

Az Európai Unió gyógyszerfelügyeleti hatóságának szerepét betöltő, amszterdami székhelyű ügynökség közleményében azt írta, az intézkedést az tette lehetővé, hogy az Egészségügyi Világszervezet (WHO) májusban kihirdette a koronavírus-járvány okozta egészségügyi veszélyhelyzet megszüntését.

Emlékeztettek: a rendkívüli szabályozási rugalmasságok különböző területekre terjedtek ki, ideértve a forgalomba hozatali engedélyezést és a kapcsolódó szabályozási eljárásokat, a

gyógyszerhatóanyagok és késztermékek gyártását és behozatalát, a minőségi változásokat, a címkézési és csomagolási követelményeket és a megfelelést. Az Európai Bizottság és az EMA a világjárvány idején számos olyan intézkedésről is megállapodott, amelyek enyhítik az egészségügyi veszélyhelyzet által okozott zavaroknak a gyártási létesítmények vagy más, a gyógyszerek előállítása vagy rendelkezésre állása szempontjából fontos helyszínek ellenőrzésére gyakorolt hatását.

A rendkívüli rugalmasság szavatolta, hogy a gyógyszerek folyamatosan rendelkezésre álljanak, miközben biztosította a gyártási és forgalmazási előírások betartását – írták. Mostantól nem alkalmazhatók azok a szabályozási rugalmassági mechanizmusok, amelyeket az EU kifejezetten a koronavírus-járvány idején bevezetett – közölték.

A már jóváhagyott címkézési rugalmassági mechanizmusok alkalmazását, illetve a gyártásra és forgalmazásra vonatkozó tanúsítványok érvényességét 2023 végéig meghosszabbították a zökkenőmentes és fokozatos megszüntetés biztosítása, valamint a követelmények hirtelen változásából eredő ellátási nehézségek vagy egyéb zavarok elkerülése érdekében – közölték.

A koronavírus-járvánnyal kapcsolatos szabályozási rugalmassági mechanizmusok alkalmazása során szerzett tapasztalatokat az EMA gyógyszerhiánnyal és gyógyszerbiztonsággal foglalkozó csoportja gyűjti össze. Mérlegelni fogja, hogy a tanulságok hogyan szolgálhatnak alapul a gyógyszerhiány kezelésére vonatkozó intézkedésekhez az esetlegesen előforduló jövőbeli egészségügyi kihívások esetén – tették hozzá. (MTI)

**Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!**

**Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!**

Marosvásárhely (Központ)
P-ta Mărășesti, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr.
25/A 0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

www.doraoptics.ro

HAVI
KEDVEZMÉNY

-15%

a
Rodenstock
ColorMatic@3 lencsékre

Álláshirdetés

Az Ecolect Mureș
Közösségi Fejlesztési Egyesület
versenyvizsgát hirdet
egy megüresedett környezetvédelmi tanácsadói állás
betöltésére.

A pályázatokat és a szükséges dokumentációt július 27-én 12 óráig kell benyújtani boríték típusú dossziében az egyesület marosvásárhelyi, Városháza utca 2. szám alatti (a Park szálloda felőli bejárat, I. emelet, 1-es iroda) székhelyére.

Bővebb felvilágosítás és könyvészet a következő elérhetőségeken:
ADI Ecolect Maros, Park szálloda, 2-es számú iroda, telefonszám 0365/455-256, honlap: www.adicolectms.ro.

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Amy Harmon
Az ismeretlen
kedves

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Rovar- és rágcsálóirtás

A Marosvásárhelyi Állatkert és a Somostető Igazgatósága értesíti a lakosságot, hogy július 17. és 19. között a Somostetőn szúnyog-, kullancs- és rágcsálóirtás lesz.

Ezek a napok 21 és 22 óra között óvintézkedések lépnek érvénybe, a Somostetőt nem lehet megközelíteni, tilos a gépkocsi- és a gyalogosforgalom is.

Kérjük, az önök egészsége érdekében tartsák be az intézkedést!

Megértésüket köszönjük!

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
fața
Marosșék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatör

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...
MINDEN SZERDÁN 21 ÓRÁTÓL
Badics Petrával